Монгол Улсын Их Хурлын Хууль зүйн
байнгын хорооны 2026 оны 04 дүгээр
сарын 29-ны өдрийн 04 дүгээр
тогтоолын 2 дугаар хавсралт

ШҮҮХИЙН ЕРӨНХИЙ ЗӨВЛӨЛИЙН ШҮҮГЧ БУС
ГИШҮҮНД НЭР ДЭВШИХ ТУХАЙ

НЭГ: ХҮСЭЛТ ГАРГАГЧИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА:

1.1	**Эцэг/эхийн нэр**: Далантай **Ургийн овог**: Цорос-Анар **Нэр**: Өнөржаргал **Хүйс**: Эмэгтэй **Төрсөн он**: [redacted] **Төрсөн газар**: Дархан-Уул аймаг **Одоо оршин суугаа аймаг/ нийслэл, сум/ дүүрэг**: Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг,
1.2	**Иргэний харьяалал:** Монгол Улсын иргэн мөн үү /тийм, эсхүл үгүй гэж бичих/
	Тийм
1.3	**Насны дээд хязгаар:** Төрийн алба хаах насны дээд хязгаарт хүрсэн үү /тийм, эсхүл үгүй гэж бичих/
	Үгүй
1.4	**Шүүгчийн албан тушаал** Шүүгчээр ажиллаж байгаа юу, эсхүл ажиллаж байсан уу /тийм, эсхүл үгүй гэж бичих/
	Үгүй
1.5	**Улс төрийн болон намын удирдах албан тушаал** Сүүлийн таван жил улс төрийн албан тушаал болон улс төрийн намын удирдах албан тушаал эрхэлж байгаа юу, эсхүл эрхэлж байсан уу /тийм, эсхүл үгүй гэж бичих/
	Үгүй
1.6	**Эрүүгийн хариуцлага** Эрүүгийн хариуцлага хүлээж байсан уу /тийм, эсхүл үгүй гэж бичих/
	Үгүй
1.7	**Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гишүүн** Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гишүүнээр ажиллаж байгаа юу, эсхүл ажиллаж байсан уу /тийм, эсхүл үгүй гэж бичих/
	Үгүй
1.8	**Монгол Улсын Их Хурлаас Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүнээр томилохоос татгалзаж байсан** Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн шүүгч бус гишүүнд нэр дэвшсэн боловч Монгол Улсын Их Хурлаас томилохоос татгалзаж байсан уу /тийм, эсхүл үгүй гэж бичих/
	Үгүй

ХОЁР: ХИЙХ АЖИЛ, НЭР ДЭВШСЭН ҮНДЭСЛЭЛЭЭ БИЧСЭН ТАЙЛБАР

2.1	Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гишүүний хувьд хийх ажил, уг албан тушаалд нэр дэвшсэн үндэслэлээ тайлбарлаж тодорхой, ойлгомжтой бичнэ.
	1. Сонгон шалгаруулалтын ил тод байдал, залгамж чанар Миний бие Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн бүрэлдэхүүнд сонгогдсоноор шүүхийн шинэтгэлийн үйл явц, бодлогын залгамж чанар, өмнөх бүрэлдэхүүний ололт, амжилтыг үргэлжлүүлж, амжаагүй ажлуудыг хэрэгжүүлэхэд анхаарлаа хандуулна. Шүүхийн ил тод байдал шүүхүүдээс гадна шүүхийн захиргааны байгууллага, тэр дундаа Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн үйл ажиллагаанд хамаарна. Ил тод байдлын манлайллыг шүүхийн захиргааны төв байгууллагаас эхлэх ёстой. Нэн түрүүнд, сор болсон шилдэг хуульчдаас шүүгчийг шилж олох, сонгон шалгаруулах үйл явцыг нээлттэй явуулах шаардлагатай. Ялангуяа шүүгчид тавих ёс зүйн шалгалтыг зөвхөн өнөөдрийн практик үйлдэл дээр биш, тухайн хүний бага насны хүмүүжил, арван жилийн сургуулиас төлөвшсөн суурь ёс суртахуун, хүмүүжлийн түүхийг нь нарийвчлан үнэлдэг хэлбэрт шилжүүлэх хэрэгтэй. Ингэж байж бид жинхэнэ ёс зүйтэй, төлөвшсөн шүүгчийг шилж сонгох боломж бүрдэнэ. Үүний тулд шүүгчийн сонгон шалгаруулалтад бүртгүүлсэн нэр дэвшигчдийг бэлтгэх, өмнөх шалгалтын материалыг нийтэд нээлттэй байршуулах ажлаас эхлэх нь зүйтэй. Мөн шүүхийн захиргааны төв байгууллагын хувьд Төрийн албаны зөвлөлийн тусгай шалгалтыг зохион байгуулж буй Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн дэргэдэх Салбар зөвлөлийн үйл ажиллагааг ил тод болгож, иргэд, олон нийтийн хөндлөнгийн хяналт хэрэгжүүлэх боломжийг бүрдүүлэх шаардлагатай байна. **2. Шүүхийн үйлчилгээг нээлттэй, ил тод байлгахад цахим шилжилтийг хиймэл оюун ухаанд суурилсан дараа үеийн технологид тулгуурлан хөгжүүлэх** Өнөөгийн байдлаар шүүхийн захиргааны ажилтнууд хоорондоо уялдаагүй хорь гаруй тусдаа программ дээр нэг ажлыг дахин давтан хийж, мэдээлэл хайж цаг алдах явдал түгээмэл байна. Захиргааны хэргийн бүртгэл, хяналтын нэгдсэн систем л гэхэд ердөө 27 хувиас бусад нь гар ажиллагаагаар хийгдэж нь шүүхийн ажлын ачааллыг зохиомлоор нэмэгдүүлэх нэг шалтгаан болж байна. Үүний зэрэгцээ программ хангамжаас илүүтэй технологийн суурь бааз, цахилгааны найдвартай эх үүсвэр дутагдалтайгаас үйл ажиллагаа тасалдах эрсдэл үүсдэг. Мөн иргэдийн хувьд цахим үйлчилгээ авахын тулд заавал тоон гарын үсэгтэй байх, системийг ашиглах өндөр ур чадвар, эзэмшсэн байхыг шаардаж байгаа нь дижитал хуваагдлыг үүсгэж, хүртээмжийг хязгаарлаж байна. Иймд шүүхийн үйлчилгээнд хүний эрхийн зөрчилгүй, нээлттэй, ил тод, хараат бус бие даасан, шударга, хариуцлагатай шүүх засаглалыг бэхжүүлэх, шүүхийн захиргааг чадавхжуулахын тулд цахим шилжилтийг шинэ түвшинд гаргах шаардлагатай байна. Үүний тулд шүүхийн цахим системд хүний оролцоог багасгаж, төрийн байгууллага хоорондын мэдээлэл солилцоог шууд интеграцид оруулан уялдаа холбоог хангахад онцгой анхаарна. Мөн шүүхийн нээлттэй өгөгдлийг (open data) зөвхөн хэрэглэгч харахад зориулагдсан идэвхгүй хэлбэрээс гаргаж, иргэд ашиг шимийг нь бодитоор хүртэх, хөндлөнгийн хяналт тавих боломжтой формат руу шилжүүлнэ. Энэхүү шинэчлэлийн хүрээнд хэрэглэгчдийн цахим хэрэглээний ур чадварыг суулгах замаар олон нийтийн эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлж, олон талт хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн шүүхийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлнэ.

	Түүнчлэн хиймэл оюун ухаанд суурилсан цахим туслахыг нэвтрүүлнэ. Үүний үр дүнд шүүхийн захиргааны ажилтнуудын ажлын ачааллыг эрс бууруулж, орон тоо нэмэгдүүлэх шаардлагагүйгээр, төсөвт хэмнэлттэй, үр ашигтай ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлэх, хиймэл оюун ухаан болон үүлэн технологид суурилсан шүүхийн цахим шилжилтийн ажлыг тууштай үргэлжлүүлэхэд анхаарлаа хандуулна. **3.Шүүхийн хараат бус байдал, хөндлөнгийн хяналт ба иргэдийн мэдэх эрхийг хангах механизм** Ардчилсан нийгэмд иргэдийн шүүхэд хандах эрх, шүүхийн үйл ажиллагаанд тавих хөндлөнгийн хяналт нь харилцан хамааралтай үнэт зүйлс бөгөөд шүүхийн шийдвэр олон нийтийн эрүүл шүүмжлэлээс ангид байх учиргүй. Энэ нь шүүхийн ил тод, хариуцлагатай байдлыг хангах үндсэн зарчим юм. Гэвч энэхүү нээлттэй байдлыг ашиглан тодорхой бүлгүүд зориудаар худал мэдээлэл (misinformation) түгээж, шүүгчдийн нэр хүнд, шийдвэрийн үнэн зөв байдалд эргэлзээ төрүүлэх замаар шүүхийн хараат бус байдалд сөргөөр нөлөөлөх, улмаар иргэдийн шүүх засаглалд итгэх итгэлийг сулруулах эрсдэлийг үүсгэдэг. Тиймээс иргэдийн бодит мэдээлэл авах, мэдэх эрхийг баталгаажуулахын зэрэгцээ худал таамаг, мушгин гуйвуулалтаас урьдчилан сэргийлэх бодит механизмыг бий болгох шаардлагатай. Үүний тулд хэвлэл мэдээллийн болон иргэний нийгмийн байгууллагуудтай ажиллах уялдааг эрс сайжруулснаар, шүүхийн үйл ажиллагааг хөндлөнгийн хяналттай, нээлттэй байлгахын зэрэгцээ албаны мэдээллийг иргэдэд богино хугацаанд шуурхай хүргэдэг тогтолцоо руу шилжинэ. Ялангуяа олны анхаарал татсан хэргүүд дээр урьдчилсан бэлтгэл хангах хамтарсан баг ажиллуулж, шүүх хурлын процесс болон шийдвэрийн хураангуйг иргэдэд хамгийн хүртээмжтэй, ойлгомжтой эх сурвалжаар дамжуулан цаг алдалгүй хүргэхэд онцгойлон анхаарна. Ингэснээр хүний хувийн халдашгүй байх эрхийг хангах, нөлөөллийн мэдүүлгийг ил тод болгох, худал мэдээллийг цаг тухайд нь засах боломж бүрдэх юм. Мөн шүүх, шүүгчдийн үйл ажиллагаанд ирж буй аливаа шүүмжлэлийг хүлээж авдаг эрүүл механизмыг бүрдүүлж, шүүгч нар өөрсдөө дотоод үйл ажиллагаагаа илүү нээлттэй, ил тод болгох замаар олон нийтийн зүгээс үүсэх эрсдэл, сорилтуудыг даван туулна. Энэхүү худал мэдээллээс хамгаалах, иргэдийн мэдэх эрхийг хангах шуурхай тогтолцоог практикт үр дүнтэй хэрэгжүүлэхийн тулд хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэл болон цахим мэдээллийн урсгалын хурдыг харгалзан, мэдээллийн шинж чанарыг: а) тогтмол өгч байх ёстой мэдээлэл, б) цаг үеийн буюу тухайлсан мэдээлэл гэж зааглан бэлтгэх, түгээх арга замыг ялгамжтай байдлаар зохицуулах хэрэгтэй. Ялангуяа цаг үеийн буюу олны анхаарал татсан тодорхой хэрэг маргаан, шийдвэрийн талаарх мэдээллийг цаг тухайд нь, албаны бөгөөд бодитой мэдээллээр шуурхай хангах тухайлсан “арга зүй” боловсруулах шаардлагатай бөгөөд энэ чиглэлд шүүхийн салбарт хэрэгжиж буй төслүүдийн “media-judge” зэрэг арга туршлагыг нэвтрүүлэхэд хамтран ажиллах ёстой. Мөн “Шүүхийн суваг”-тай хамтран иргэдэд шүүхийн үйл ажиллагааг сурталчлан таниулах, иргэдэд эрх зүйн мэдлэг олгох замаар тэдний шүүхэд хандах эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлоо хамгаалах боломжийг эрчимжүүлнэ. Үүний зэрэгцээ шат шатны шүүхийн олон нийттэй харилцах ажилтны арга зүй, ажлын зохицуулалтад мониторинг хийж, тэднийг дээрх зорилгод нийцсэн шинэлэг, бүтээлч арга замаар ажиллуулахад онцгойлон анхаарч ажиллана. **4. Шүүхийн хүний нөөцийн чадавх, тасралтгүй хөгжил ба шүүхэд хандах эрхийн баталгаа**

	Шүүхийн захиргааны ажилтны хүний нөөцийг бэлтгэх, бүрдүүлэх үйл ажиллагааг хууль зүйн их, дээд сургуулиудтай стратегийн түншлэлийн хүрээнд хамтран хэрэгжүүлэх нь төсвийн хөрөнгийг үр ашигтай зарцуулах, урсгал зардлыг хэмнэх практик ач холбогдолтой төдийгүй иргэдийн шүүхэд хандах эрх (шүүхийн хүртээмж)-ийг бодитой хангахад институцийн суурь дэмжлэг болно. Шинээр томилогдсон албан хаагчдыг системтэй сургаж, мэргэшүүлдэг болсноор практик үйл ажиллагаанд хууль хэрэглээний болон процедурын алдаа зөрчил гаргахаас урьдчилан сэргийлж, иргэдийн шударгаар шүүлгэх эрх зөрчигдөх эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх ач холбогдолтой. Шүүхийн захиргааны ажилтныг мэргэшүүлэх сургалтыг зохион байгуулахдаа шүүгчийн хууль хэрэглээний төрөлжсөн хөтөлбөрийг шүүхийн захиргааны ажилтны сургалттай нягт уялдуулах нь хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны нэгдмэл байдлыг хангаж, шүүх, шүүхийн захиргааны үйл ажиллагааны чанар, хүртээмжийг сайжруулах хамтын ажиллагааг чанаржуулна. Түүнчлэн сургалтын нэгдсэн төлөвлөгөө, хугацааг оны эхнээс нарийвчлан гаргаж тогтмолжуулснаар шүүхийн өдөр тутмын хэвийн үйл ажиллагааг алдагдуулахгүйгээр ажилтнуудыг сургалтад иж бүрэн хамруулах, сурч хөгжих нөхцөл бололцоо бүрдэх юм. Энэхүү хүний нөөцийн тасралтгүй хөгжлийг хангах, ажлын бүтээмжийг бодитоор үнэлэхдээ хөндлөнгийн хяналт-ын механизмыг үр дүнтэй хэрэгжүүлэх шаардлагатай. Үүний тулд шүүхийн захиргааны ажилтнуудын ажлын ачаалал, чиг үүргийн давхардал, хийдлийг илрүүлэх, ажлын үр бүтээмжийг бодитой тогтоох зорилгоор хөндлөнгийн мэргэжлийн байгууллагаар ажлын байрны зураг авалт (job shadowing / work sampling) хийлгэх нь нэн чухал ач холбогдолтой. Ийнхүү хөндлөнгийн хараат бус үнэлгээгээр шүүхийн хүний нөөцийн бодит нөхцөл байдал, ачааллыг тодорхойлсноор процессын гацааг арилгах, чиг үүргийг оновчтой хуваарилах шинжлэх ухааны үндэслэлтэй менежментийг нэвтрүүлэх боломж бүрдэнэ.

ГУРАВ.МЭРГЭЖЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАНИЛЦУУЛГА

Д/д	Шалгуур үзүүлэлт
3.1	**Эрх зүйч мэргэжлээр ажилласан байдал** Хүсэлт гаргагч нь эрх зүйч мэргэжлээр ажилласан ажлыг хамгийн сүүлийнхээс нь эхлэн он дараалаар тодорхойлон бичих бөгөөд ажил тус бүрийг эрхэлж байсныг нотлох баримтыг хавсаргана. Ажил тус бүрийг тодорхойлохдоо дараах мэдээллийг заавал бичнэ: -албан тушаалын нэр, ажлын газрын хаяг, ажилласан хугацаа; -ажлын байрны тодорхойлолтын гол агуулга; -удирдах албан тушаалтны нэр, холбоо барих мэдээлэл /утасны дугаар, цахим шуудангийн хаяг, ажлын газрын хаяг зэрэг/; -тухайн албан тушаал эрхэлж байхдаа хамтран ажиллаж байсан, өөрийн удирдлагад ажиллаж байсан, ажил хэргийн харилцаатай байсан таваас доошгүй хүний нэр /нэрс аль болох давхцахгүй байх/, холбоо барих мэдээлэл /утасны дугаар, цахим шуудангийн хаяг, ажлын газрын хаяг зэрэг/.

Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Тамгын газрын даргын албан тушаалд одоогоор 3 жил 7 сар. 2022.03.17-ны өдрөөс одоог хүртэл.

-Шүүхийн тухай хуулийн 86 дугаар зүйлийн 86.1 дэх хэсэгт заасан шүүхийн Тамгын газрын захиргааны удирдлагын чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ. /Уг хуулийн 71-75 дугаар зүйлд заасан чиг үүрэг, шүүхийн өдөр тутмын үйл ажиллагааг хэвийн явуулах , хөдөлмөрийн дотоод журмын биелэлтэд хяналт тавих, шүүхэд ирүүлсэн хэрэг, нэхэмжлэл, гомдол хүсэлтийг хүлээн авч бүртгэх, шүүхийн бичиг хэрэг, захидал харилцаа, шуудан, архивын үйл ажиллагааг зохион байгуулах, шүүхийн эд хөрөнгийн бүртгэл, тооллого, эзэмшил, ашиглалт, хамгаалалтыг зохион байгуулах, хэргийн эд мөрийн баримтыг хадгалах, зөөвөрлөх, холбогдох шийдвэрийг хэрэгжүүлэх, шүүн таслах ажиллагааны болон бусад ажиллагааны тоон мэдээллийг гаргах, иргэн хуулийн этгээдээс хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд хамаарахгүй асуудлаар ирүүлсэн өргөдөл, гомдлыг хуульд заасны дагуу шийдвэрлэж, хариу өгөх болон хуульд заасан бусад эрх, үүргийг хэрэгжүүлнэ.

Шүүгчийн хараат бус, шүүхийн бие даасан байдлыг хангах, хуулиар хүлээлгэсэн чиг үүрэг, "Шүүх эрх мэдлийн хөгжлийн бодлого", "Шүүхэд мэдээллийн технологи, шүүхийн үйлчилгээ, удирдлагын шинэ хэлбэрийг нэвтрүүлэх нэгдсэн бодлого"-ыг тухайн шүүхэд хэрэгжүүлэх ажлыг удирдан зохион байгуулж, гүйцэтгэлийн үр дүнг Ерөнхий зөвлөл болон Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн өмнө хариуцна.

1. Удирдах албан тушаалтны нэр: Удирдах албан тушаалтны нэр: Д. Зүмбэрэллхам, /2021.12-2022.12 он/

-Холбоо барих мэдээлэл: Монгол Улсын гавьяат хуульч, Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн дарга, гишүүн асан, Дотоод хэргийн их сургуулийн "Хүндэт профессор", Хууль зүйн шинжлэн ухааны доктор (Sc.D) Д.Зүмбэрэллхам zumberellham@judcouncil.mn, [redacted] Монгол Улсын гавьяат хуульч, Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн дарга, гишүүн асан, Дотоод хэргийн их сургуулийн "Хүндэт профессор", хууль зүйн шинжлэх ухааны доктор (Sc.D),

2. Ажил хэргийн харилцаатай : О.Сэлэнгэ

-Холбоо барих мэдээлэл: Сурагчдын холбооны ерөнхийлөгч асан, сургагч багш, selenge137@gmail.com , [redacted] [redacted],

3. Ажил хэргийн харилцаатай: М.Жамъянчойжил

-Холбоо барих мэдээлэл: jamiyanchoijil@iaac.mn, Авилгатай тэмцэх газрын Урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх хэлтсийн ажилтан, коммиссар (Боловсролын салбар хариуцсан), [redacted], Авилгатай тэмцэх газрын Урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх хэлтсийн ажилтан, комиссар, Боловсролын салбар хариуцсан. [redacted]

4.Өөрийн удирдлагад ажилладаг: С.Тэмүүлэн

Холбоо барих мэдээлэл: Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Тамгын газар шүүгчийн туслах асан, өмгөөлөгч, temuulentemuulen38@yahoo.com, [redacted], Улаанбаатар хот, [redacted]

4.Өөрийн удирдлагад ажилладаг: Г.Рэвгээсүрэн

Холбоо барих мэдээлэл: Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Тамгын газар нягтлан, Revgeesuren.2017@gmail.com , [redacted]

	Сүхбаатар, Чингэлтэй дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн Тамгын газар, Хэргийн хөдөлгөөний удирдлагын хэлтсийн даргын албан тушаалд 3 жил ажилласан. 2022.03.17- 2019.04.01. /*Шүүхийн тамгын газар шинэчлэн байгуулагдсантай холбогдуулан тушаал гарсан.Үндсэн албан тушаал, түүний чиг үүрэг өөрчлөгдөөгүй* / -Шүүхийн үйлчилгээг ил тод хүртээмжтэй байдлаар иргэдэд хүргэх, шүүхэд итгэх олон нийтийн итгэлийг бэхжүүлэх, шүүн таслах ажиллагааг хэвийн явуулах нөхцөлийг бүрдүүлэх, дэмжлэг үзүүлэх, шүүхийн захиргааны ажилтнуудыг сургах, бэлтгэх, шүүгчдийг мэдээллээр хангах, иргэдийн мэдэх эрхийг хангах, шүүхийн процесс ажиллагаанд хяналт, судалгаа шинжилгээ хийх, санал дэвшүүлэх ажлыг удирдан зохион байгуулах чиг үүргийн хүрээнд нэгжийн үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулж, гүйцэтгэлийн үр дүнг шүүхийн тамгын газрын даргын өмнө хариуцан тайлагнана. 1.Удирдах албан тушаалтны нэр: Д.Одхүү -Холбоо барих мэдээлэл: Шүүхийн Тамгын газрын дарга байсан, шүүхийн Тамгын газрын дарга, odkhuu976@gmail.com, [redacted] 1.Өөрийн удирдлагад ажиллаж байсан: Ш.Бадамсүрэн -Холбоо барих мэдээлэл: Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Тамгын газар шүүгчийн туслах, adamsuren.batpurev@gmail.com, [redacted] 2.Хамтран ажиллаж байсан: Д.Байгалмаа -Холбоо барих мэдээлэл: Нийслэлийн Иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Тамгын газар ерөнхий нягтлан, emma.baigal@gmail.com, [redacted] 3.Хамтран ажиллаж байсан: С.Үржинханд -Холбоо барих мэдээлэл: Нийслэлийн Иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Тамгын газар тооцооны нягтлан, Urjigtorjig@gmail.com, Чингэлтэй дүүрэг 4-р хороо, Ж.Самбуугийн гудамж, Шүүхийн байр 4.Холбоо барих мэдээлэл: У.Уянга, Баянзүрх, Сүхбаатар, Чингэлтэй дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны тойргийн шүүхийн Тамгын газар, Хэргийн хөдөлгөөний хэлтсийн дарга, uyangaurgats@gmail.com, [redacted]
	Баянзүрх, Сүхбаатар, Чингэлтэй дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн Тамгын газар, Хэргийн хөдөлгөөний удирдлагын 1-р хэлтсийн дарга **2019.04.01-2017.02.07** /Зарим шүүхийн Тамгын газрын бүтэц орон тоог шинэчлэн баталсан/ -Хэргийн хөдөлгөөний удирдлагыг хэрэгжүүлэх, мониторинг хийх, хэргийн хөдөлгөөний хяналт тавих, мэдээллийн тогтолцоог бүрдүүлэх, тамгын газрын үйл ажиллагаанд хэргийн хөдөлгөөний удирдлагыг уялдуулан зохион байгуулах, хэргийн хугацаа хэтрэлтийн бууруулах, шүүх хуралдаан хойшлолтыг багасгах, хэргийн хөдөлгөөний системийн бүртгэлийг сайжруулж, хяналтыг хэрэгжүүлэх, эрхийн актын хугацааны хяналтыг хэрэгжүүлэх, шүүн таслах ажиллагааны өдөр тутмын хэвийн үйл ажиллагаа хангагдах, шүүхийн үйлчилгээ сайжирна. гүйцэтгэлийн үр дүнг шүүхийн Тамгын газрын даргын өмнө хариуцан тайлагнана. 1.Удирдах албан тушаалтны нэр: Д.Болор

	- Холбоо барих мэдээлэл: Нийслэлийн Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Тамгын газрын дарга, dbolor4313@gmail.com, [redacted] 2.Хамтран ажиллаж байсан: Э.Ундрах Холбоо барих мэдээлэл: Undrakh.umguulugch@gmail.com , [redacted] 3.Хамтран ажиллаж байсан: Д.Байгалмаа -Холбоо барих мэдээлэл: Нийслэлийн Иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Тамгын газар ерөнхий нягтлан, emma.baigal@gmail.com, [redacted] 4.Хамтран ажиллаж байсан: С.Үржинханд -Холбоо барих мэдээлэл: Нийслэлийн Иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Тамгын газар тооцооны нягтлан, Urjigtorjig@gmail.com, [redacted] 5.Өөрийн удирдлагад ажилладаг: Г.Рэвгээсүрэн Холбоо барих мэдээлэл: Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Тамгын газар нягтлан, Revgeesuren.2017@gmail.com , [redacted]
	Сүхбаатар, Чингэлтэй дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн Тамгын газар, Хэргийн хөдөлгөөний удирдлагын 1 дүгээр хэлтсийн даргын албан тушаалд 2 жил 2 сар ажилласан. 2017.02.07- -Хэргийн хөдөлгөөний удирдлагыг хэрэгжүүлэх, мониторинг хийх, хэргийн хөдөлгөөний хяналт тавих, мэдээллийн тогтолцоог бүрдүүлэх, тамгын газрын үйл ажиллагаанд хэргийн хөдөлгөөний удирдлагыг уялдуулан зохион байгуулах, хэргийн хугацаа хэтрэлтийн бууруулах, шүүх хуралдаан хойшлолтыг багасгах, хэргийн хөдөлгөөний системийн бүртгэлийг сайжруулж, хяналтыг хэрэгжүүлэх, эрхийн актын хугацааны хяналтыг хэрэгжүүлэх, шүүн таслах ажиллагааны өдөр тутмын хэвийн үйл ажиллагаа хангагдах, шүүхийн үйлчилгээ сайжирна. гүйцэтгэлийн үр дүнг шүүхийн Тамгын газрын даргын өмнө хариуцан тайлагнана. 1.Удирдах албан тушаалтны нэр: С.Амардэлгэр Холбоо барих: Amardelger0309@gmail.com, [redacted] 2.Ажил хэргийн харилцаатай: Б.Энх-Эрдэнэ Холбоо барих мэдээлэл: Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн эвлэрүүлэн зуучлалын хорооны удирдах зөвлөлийн гишүүн, Монголын өмгөөлөгчдийн холбооны гишүүн өмгөөлөгч, monadvoenkhee@yahoo.com ,Сүлд Эм Жи легал өмгөөллийн фирм, Сүхбаатар дүүрэг, 6-р хороо, НҮБ гудамж 46 байр 1 тоот 3.Өөрийн удирдлагад ажиллаж байсан: Ш.Ундраа Холбоо барих: Шүүхийн Сахилгын хороо, гишүүний туслах, anaardnu@gmail.com , [redacted] 4.Хамтран ажиллаж байсан: Б.Зулзаяа -Холбоо барих мэдээлэл: Баянзүрх, Сүхбаатар, Чингэлтэй дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны тойргийн шүүх, эвлэрүүлэн зуучлагч,

	Zulzaya1227@gmail.com , [redacted] 5.Өөрийн удирдлагад ажиллаж байсан: С.Бадамцэцэг -Холбоо барих мэдээлэл: Баянзүрх, Сүхбаатар, Чингэлтэй дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны тойргийн шүүхийн Тамгын газар Хэргийн хөдөлгөөний хэлтсийн дарга, Badamtsetseg0305@gmail.com , [redacted] 5.Хамтран ажиллаж байсан: Т.Наранбат Холбоо барих мэдээлэл: Монголын өмгөөлөгчдийн холбооны гишүүн өмгөөлөгч, Naranbat@gec.gov.mn, [redacted]
	Баянзүрх, Сүхбаатар, Чингэлтэй дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхийн Тамгын газрын Захиргаа, хүний нөөцийн ахлах мэргэжилтний албан тушаалд 1 жил 7 сар ажилласан. 2017.02.07 -2015.07.01 -Шүүх байгуулах тухай хуулийн шинэчилсэн найруулга батлагдсантай холбогдуулан гарсан тушаал. Шүүхийн Тамгын газрын хүний нөөцийг бүрдүүлэх, хувийн хэрэг, бүртгэл, судалгаа, мэдээллийн сан хөтлөх, шүүхийн захиргааны ажилтныг сургаж хөгжүүлэх, ажилтны нийгмийн баталгааг хангах, эрүүл мэндийг хамгаалах арга хэмжээг зохион байгуулах, шүүхийн Тамгын газрын дотоод ажлыг уялдуулан зохион байгуулах ажлыг хэрэгжүүлэх, гүйцэтгэлийн үр дүнг шүүхийн Тамгын газрын даргын өмнө хариуцан тайлагнана. 1.Удирдах албан тушаалтны нэр: Д.Болор - Холбоо барих мэдээлэл: Нийслэлийн Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Тамгын газрын дарга, dbolor4313@gmail.com, [redacted] 2.Хамтран ажиллаж байсан: Б.Цолмонгэрэл Холбоо барих мэдээлэл: Баянзүрх, Сүхбаатар, Чингэлтэй дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны тойргийн шүүхийн шүүгч, tsolmongerel1231@gmail.com [redacted] 3.Хамтран ажиллаж байсан: М.Мөнх-Эрдэнэ, Холбоо барих мэдээлэл: Баянзүрх, Сүхбаатар, Чингэлтэй дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны тойргийн шүүхийн Тамгын газар ерөнхий нягтлан, Muugii_court@yahoo.com , [redacted] 4.Өөрийн удирдлагад ажиллаж байсан: Э.Намжилцэрэн Холбоо барих мэдээлэл: Монголын өмгөөлөгчдийн холбооны гишүүн өмгөөлөгч, namjaaerdene02@gmail.com, [redacted] Холбоо барих мэдээлэл: Монголын өмгөөлөгчдийн холбооны гишүүн өмгөөлөгч, eerdenetuya563@gmail.com , [redacted]
	Дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны 1-р шүүхийн Тамгын газрын Захиргаа, хүний нөөцийн ахлах мэргэжилтний албан тушаалд 10 сар ажилласан. 2015.07.01.- 2014.09.11 - Шүүхийн Тамгын газрын хүний нөөцийг бүрдүүлэх, хувийн хэрэг, бүртгэл, судалгаа, мэдээллийн сан хөтлөх, шүүхийн захиргааны ажилтныг сургаж хөгжүүлэх, ажилтны нийгмийн баталгааг хангах, эрүүл мэндийг хамгаалах арга

	хэмжээг зохион байгуулах, шүүхийн Тамгын газрын дотоод ажлыг уялдуулан зохион байгуулах ажлыг хэрэгжүүлэх, гүйцэтгэлийн үр дүнг шүүхийн Тамгын газрын даргын өмнө хариуцан тайлагнана. 1.Удирдах албан тушаалтны нэр: Д.Болор - Холбоо барих мэдээлэл: Нийслэлийн Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Тамгын газрын дарга, dbolor4313@gmail.com, [redacted] 2. Өөрийн удирдлагад ажиллаж байсан: Д.Чинзориг Холбоо барих мэдээлэл: Монголын өмгөөлөгчдийн холбооны гишүүн өмгөөлөгч, chinzorig@ulaw.mn , [redacted] 3.Холбоо барих мэдээлэл: Хууль зүйн туслалцааны төвийн Улсын өмгөөлөгч, mtv.muugii@gmail.com, [redacted] 4.Өөрийн удирдлагад ажиллаж байсан: Л.Энхбаяр -Холбоо барих мэдээлэл: Хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэг, inkayra7754@gmail.com , [redacted] 5.Өөрийн удирдлагад ажиллаж байсан: С.Гантогтох Холбоо барих мэдээлэл: ХААН банкны хуулийн хэлтэст хуульч, Gantogtokhsurenjav@gmail.com , [redacted]
	Дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны 1 дүгээр шүүхийн Тамгын газрын Шүүхийн зохион байгуулалт хариуцсан мэргэжилтний албан тушаалд 8 сар ажилласан. 2014.09.11.- 2014.01.15 - Иргэн төвтэй шүүхийн үйлчилгээг иргэд, олон нийтэд тасралтгүй, нээлттэй, ил тод хүртээмжтэй байдлаар хүргэх, шүүхэд итгэх иргэдийн итгэлийг бэхжүүлэх, шүүх, шүүгчийн хараат бус, аюулгүй байдлыг хангах, шүүхийн хүний нөөцийн үйл ажиллагаа удирдах, шүүхийн нийтлэг үйлчилгээг зохион байгуулах чиг үүргүүдийн хүрээнд нэгжийн үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулж, гүйцэтгэлийн үр дүнг шүүхийн Тамгын газрын даргын өмнө хариуцан тайлагнана. 1.Удирдах албан тушаалтны нэр: Н.Дагва - Холбоо барих мэдээлэл: Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гүйцэтгэх нарийн бичгийн дарга асан, тэтгэвэрт /mail хаяг ашигладаггүй гэх/ [redacted] 1.Өөрийн удирдлагад ажиллаж байсан: Б.Нямжав Холбоо барих мэдээлэл: Хөвсгөл аймгийн хяналтын прокурор, Nyamka_9009@gmail.com , [redacted] Холбоо барих мэдээлэл: хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэг, ganaa8425@gmail.com, [redacted] 3.Өөрийн удирдлагад ажиллаж байсан: Г.Оюунцэцэг Холбоо барих мэдээлэл: Монголын өмгөөлөгчдийн холбооны гишүүн өмгөөлөгч, Oyunaag644@gmail.com, [redacted] 4.Хамтран ажиллаж байсан: Т.Ариунболд

	Холбоо барих мэдээлэл: Баянгол, Хан-Уул, Сонгинохайрхан дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны тойргийн шүүхийн шүүгч, arnbold2460@gmail.com , [redacted] 5.Хамтран ажиллаж байсан: Б.Раушан Холбоо барих мэдээлэл: Ховд аймгийн сум дундын анхан шатны шүүхийн шүүгч, Nurd_rau@yahoo.com , [redacted] 6.Өөрийн удирдлагад ажиллаж байсан: Э.Хандмаа Холбоо барих мэдээлэл: Баянзүрх, Сүхбаатар, Чингэлтэй дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны тойргийн шүүхийн Тамгын газар тооцооны нягтлан, Haku_0615@yabhoo.com, Баянзүрх дүүрэг 2-р хороо Их засгийн өргөн чөлөө, шүүхийн байр
	Дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны 1 дүгээр шүүхэд шүүгчийн туслахын албан тушаалд 23 хоног, 2014.01.15-2013.12.23 / Дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхийн Тамгын газраас шилжин ирэх санал тавьсан / -Шүүхийн захиргааны тухай хуулийн 62 дугаар зүйлийн 62.1-д заасан чиг үүрэг, холбогдох процесс хууль бусад хуульд заасан чиг үүргийг хэрэгжүүлэх, тамгын газрын өдөр тутмын үйл ажиллагаанд идэвхтэй оролцох, шүүн таслах ажиллагааг хэвийн явуулах нөхцөлийг бүрдүүлэх, эрх зүйч мэргэшлийн ур чадвар сайтай мэргэшсэн шүүгчийг бэлтгэх, шүүн таслах үйл ажиллагаанд шүүгчийн туслахын үүрэг оролцоог нэмэгдүүлж, шүүгчийн бие даасан хараат бусаар ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлэх, гүйцэтгэлийн үр дүнг тамгын газрын даргын өмнө тайлагнана. 1.Удирдах албан тушаалтан: Д.Солонго. Холбоо барих мэдээлэл: Баянзүрх дүүргийн шүүхийн шүүгч асан, sokosonya88@gmail.com [redacted], 2.Хамтран ажиллаж байсан: О.Солонго -Холбоо барих мэдээлэл: Нийслэлийн Эрүү, Иргэний хялбар ажиллагааны анхан шатны тойргийн шүүхийн Тамгын газрын дарга, solongo1615@gmail.com, [redacted] 3.Хамтран ажиллаж байсан: Ж.Амаржаргал Холбоо барих мэдээлэл: Jargal1112@gmail.com, Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Тамгын газар, Олон нийттэй харилцах мэргэжилтэн, [redacted] 4.Хамтран ажиллаж байсан: Г.Олонбаяр Холбоо барих мэдээлэл: ЗГХ Агентлаг боловсролын ерөнхий газар, хууль эрх зүйн хэлтсийн газрын дарга, olonbayar.0712@gmail.com , [redacted] 5.Хамтран ажиллаж байсан: Д.Орхонтамир Холбоо барих мэдээлэл: Архангай аймгийн сум дундын анхан шатны шүүхийн шүүгч, orkhomtamird@gmail.com, [redacted]
	Нийслэлийн шүүхийн Тамгын хэлтэс, Баянзүрх дүүргийн шүүхийн шүүгчийн туслах бөгөөд шүүх хуралдааны нарийн бичгийн даргын албан тушаалд 5 жил 6 сар ажилласан. 2008.06.02-2013.12.23. /Шүүхийн бүтэц зохион байгуулалт өөрчлөгдсөн/

	- Шүүхийн захиргааны тухай хуулийн 62 дугаар зүйлийн 62.1-д заасан чиг үүрэг, холбогдох процесс хууль бусад хуульд заасан чиг үүргийг хэрэгжүүлэх, тамгын газрын өдөр тутмын үйл ажиллагаанд идэвхтэй оролцох, шүүн таслах ажиллагааг хэвийн явуулах нөхцөлийг бүрдүүлэх, эрх зүйч мэргэшлийн ур чадвар сайтай мэргэшсэн шүүгчийг бэлтгэх, шүүн таслах үйл ажиллагаанд шүүгчийн туслахын үүрэг оролцоог нэмэгдүүлж, шүүгчийн бие даасан хараат бусаар ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлэх, гүйцэтгэлийн үр дүнг тамгын газрын даргын өмнө тайлагнана. 1.Удирдах албан тушаалтан: Б.Батцэцэг Холбоо барих мэдээлэл: b.batstesteg@yahoo.com, Баянзүрх, Сүхбаатар, Чингэлтэй дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны тойргийн шүүхийн Тамгын газрын дарга, [redacted] 1.Хамтран ажиллаж байсан: Т.Батхүлэг Холбоо барих мэдээлэл: turmunkhbatkhuleg@gmail.com , хүүхэд асрах чөлөөтэй, [redacted] 2.Хамтран ажиллаж байсан: Э.Нармандах Холбоо барих мэдээлэл: narka0719@yahoo.com, Баянгол, Хан-Уул, Сонгинохайрхан дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны тойргийн шүүхийн Тамгын газар шүүгчийн туслах, [redacted] 3. Хамтран ажиллаж байсан: Б.Энхчимэг Холбоо барих мэдээлэл: Өмгөөлөгч, enhchg16@gmail.com , өмгөөлөгч, [redacted] Өөрийн удирдлага доор: 1.Хамтран ажиллаж байсан: Б.Батчимэг Холбоо барих мэдээлэл: Batchimeg9008@gmaul.com, Нийслэл дэх иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Тамгын газар шүүгчийн туслах [redacted] 2.Хамтран ажиллаж байсан: Н.Гэрэлтуяа Холбоо барих мэдээлэл: gereltuya@judcouncil.mn, Шүүхийн ерөний зөвлөл, Шүүхийн захиргаа удирдлагын газар эвлэрүүлэн зуучлал, иргэдийн төлөөлөгч хариуцсан рефрент, [redacted]
	Нийслэлийн шүүхийн Тамгын хэлтэс, Баянзүрх дүүргийн шүүхийн шүүх хуралдааны нарийн бичгийн даргын албан тушаалд 3 жил 4 сар ажилласан. 2008.06.02.- 2005.10.19 -Процесс хууль бусад хуульд заасан чиг үүргийг хэрэгжүүлэх, шүүхийн захиргааны ажилтны ёс зүйг чанд сахих, тамгын газрын өдөр тутмын үйл ажиллагаанд идэвхтэй оролцох, шүүн таслах ажиллагааг хэвийн явуулах нөхцөлийг бүрдүүлэх, Шүүх хуралдааны бэлтгэлийг хангах, техник зохион байгуулалтын туслалцаа үзүүлэх, шүүх хуралдааны тэмдэглэл хөтлөх ажлыг хэрэгжүүлж, гүйцэтгэлийн үр дүнг тайлагнана. 1.Удирдах албан тушаалтан: Б.Зориг.

	Холбоо барих мэдээлэл: Нийслэлийн Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн ерөнхий шүүгч, zrg_b@yahoo.com, [redacted] 2.Хамтран ажиллаж байсан: Э.Уянгасайхан, Холбоо барих мэдээлэл: МӨХ-ны өмгөөлөгч, uyangasaikhan.e@gmail.com , [redacted] 3.Хамтран ажиллаж байсан: Л.Лхагвасүрэн, Холбоо барих мэдээлэл: УИХ-ын Тамгын газарт ахлах зөвлөх, L.Lhyy@yahoo.com, [redacted] Хамтран ажиллаж байсан: Т.Амартүвшин, Холбоо барих: Баянгол, Хан-Уул, Сонгинохайрхан дүүргийн Иргүүгийн хэргийн анхан шатны тойргийн шүүх, Judgeamaraa@gmail.com, [redacted] 5.Хамтран ажиллаж байсан: Г.Даваахүү Холбоо барих мэдээлэл: Хөвсгөл аймаг дахь сум дундын анхан шатны шүүхийн шүүгч, davka1010@yahoo.com, [redacted]
3.2	**Эрх зүйчээс бусад мэргэжлээр эрхэлсэн ажил**
	Баянзүрх дүүргийн шүүх, Баянзүрх дүүргийн шүүхийн зарлага /бичиг хүргэгч/-аар 9 сар ажилласан. **2005.10.19-2005.01.31** -Шүүхээс төрийн байгууллага, аж ахуйн нэгж, иргэн, хуулийн этгээдэд хүргүүлэхээр явуулсан шүүхийн шийдвэр, баримт бичгийг түргэн шуурхай хүргэж холбогдох ажилтанд мэдэгдэх, бүртгэл судалгааг хийх, төрийн болон албаны нууцыг чандлан хадгалах, шүүн таслах болон шүүхийн Тамгын газрын үйл ажиллагааны хэвийн тасралтгүй байдлыг хангахад баримт бичиг хүргэж, техникийн үйлчилгээ үзүүлж, гүйцэтгэлийн үр дүнг шүүхийн Тамгын газрын даргын өмнө хариуцан тайлагнана. 1.Удирдах албан тушаалтан: Ё.Цогтзандан Холбоо барих, Баянзүрх дүүргийн шүүхийн ерөнхий шүүгч, шүүгч асан, тэтгэвэрт, [redacted] 2.Удирдах албан тушаалтан: Ч.Отгонбаяр, Баянзүрх дүүргийн шүүхийн Тамгын албаны дарга асан, Баянгол, Хан-Уул, Сонгинохайрхан дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны тойргийн шүүхийн шүүгч, otgonbayar.chuluunbaatar@judges.mn [redacted] 3.Хамтран ажиллаж байсан: Э.Уянгасайхан Холбоо барих мэдээлэл: МӨХ-ны өмгөөлөгч, uyangasaikhan.e@gmail.com , [redacted] 4.Хамтран ажиллаж байсан: Ц.Соёлмаа Холбоо барих мэдээлэл: Хэргийн хөдөлгөөн хариуцсан референт, soyolmaa@judcouncil.mn, [redacted] 5.Хамтран ажиллаж байсан: Д.Мөнгөнтуул

	Холбоо барих мэдээлэл: Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамны Төрийн захиргааны удирдлагын газрын дарга, Munguntuul.dd@gmail.com, [redacted]
3.3	**Мэргэжлийн холбоо, байгууллагын гишүүнчлэлийн талаар** Монголын хуульчдын холбоо, Монголын өмгөөлөгчдийн холбоо, хууль зүйн эсхүл хүний эрхийн чиглэлээр ажилладаг бусад холбоо, байгууллагын гишүүн бол хамгийн сүүлийнхээс эхлэн оны дараалаар нэрлэн бичиж, гишүүнчлэл тус бүрийг нотлох баримтыг хавсаргана
	Монголын хуульчдын холбооноос 2017.01.18-ны өдрийн №5511 дугаар хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа явуулах зөвшөөрлийн гэрчилгээ авсан өнөөдрийг хүртэл эзэмшиж байна. Монголын Хуульчийн холбоонд 2019 оны 08 дугаар сард “Хүүхэд асрах чөлөө” авсан шалтгаанаар түдгэлзүүлэх хүсэлт өгсөн бөгөөд 2022.03.20-ны өдөр хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг сэргээлгэх хүсэлт гаргасан. Улмаар Монголын Хуульчийн холбооны ерөнхийлөгчийн 2022 оны 11 дүгээр сарын 30-ны өдрийн 258 дугаар тушаалаар хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг сэргээсэн. /*холбогдох баримтыг хавсаргав/* -2025.01 дүгээр сард Нийслэлийн иргэдийн төлөөлөгчдийн хуралдаанаар хэлэлцээд “Нийслэлийн гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохион байгуулах салбар зөвлөлийн гишүүнээр бүртгэсэн. Улмаар 2025 оны 01 дүгээр сарын 27-ны өдрийн А/8 дугаар Нийслэлийн иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлын даргын захирамжаар “20225 онд ажиллах ажлын төлөвлөгөөг баталж байсан. */холбогдох баримтыг хавсаргав./*

ДӨРӨВ. ХУУЛЬ ЗҮЙН ӨНДӨР МЭРГЭШИЛ

4.1	Хууль зүйн өндөр мэргэшилтэй. Хүсэлт гаргагчийг хууль зүйн өндөр мэргэшилтэй /хууль зүйн өндөр мэдлэг, чадвар, туршлагатай, мэргэжлийн өндөр ёс зүйтэй/ гэдгийг нотлон харуулах хамгийн чухал 10 мэргэжлийн үйл ажиллагааг хамгийн сүүлийнхээс нь эхлэн он дараалаар бичиж, тодорхойлох бөгөөд үйл ажиллагаа тус бүрийг явуулсныг нотлох баримтыг хавсаргана. Ийм үйл ажиллагаа тус бүрийн талаар дараах мэдээллийг заавал бичнэ. -үйл ажиллагааны нэр, эрхэлсэн газар, хугацаа; -үйл ажиллагааны гол агуулга; -үйл ажиллагааны үр дүн, түүний жишээ; -үйл ажиллагааг удирдсан албан тушаалтны нэр /нэрс аль болох давхцахгүй байх/, холбоо барих мэдээлэл /утасны дугаар, цахим шуудангийн хаяг, ажлын газрын хаяг зэрэг/; -тухайн үйл ажиллагааны хүрээнд хамтран ажиллаж байсан, өөрийн удирдлагад ажиллаж байсан, ажил хэргийн харилцаатай байсан гурваас доошгүй хүний нэр, холбоо барих мэдээлэл /утасны дугаар, цахим шуудангийн хаяг, ажлын газрын хаяг зэрэг/; -хэвлэгдсэн бол эх сурвалжийн ишлэл, түүний хуулбар.

4.1 Хүсэлт гаргагч миний бие УДШ-ийн 8 дугаар тогтоол, Хуульчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1.5 дахь заалт болон Төрийн албаны тухай хуульд заасан албан хаагчид тавигдах эрх зүйч мэргэжилтэй байх боловсрол, мэдлэг, туршлага, мэргэшсэн байдлын болзол, шаардлагыг хангаж, хуульчаар ажилласан шаардлагад нийцэх албан тушаалд шүүхийн байгууллагад эрх зүйч, хуульчаар 19 жил 7 сар ажилласан байна. Үйл ажиллагааны талаар:

Нэгдүгээрт:

Үйл ажиллагааны нэр: "Шүүхийн цахим туслах" (AI) системийн хөгжүүлэлт ба хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд инновац нэвтрүүлэх

Эрхэлсэн газар, хугацаа: Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Тамгын газар, Шүүхийн ерөнхий зөвлөл

Хугацаа: 2026 оны 1 дүгээр сараас эхлүүлсэн.

Үйл ажиллагааны гол агуулга: Өнөөдрийг хүртэл 10 гаран жилийн хугацаанд хөгжүүлэлт хийгээгүй технологийн хоцрогдлоос шалтгаалан анхан болон давж заалдах шатны шүүхийн шүүгч, шүүхийн захиргааны ажилтанд зохиомол ажлын ачаалал үүсээд байгаа. "Цахим шүүх 2.0" төсөл нь хэдийгээр хэрэгжиж байгаа боловч, өргөн хүрээнд, үе шаттай хэрэгжиж буй тул богино хугацаанд одоогийн тулгамдаж буй асуудлыг шийдвэрлэж чадаагүй байх тул тус шүүхийн шүүгч, шүүхийн захиргааны албан хаагчдын ажлын бүтээмжийг нэмэгдүүлэх, алдаа зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, хэрэг хянан шийдвэрлэх хугацааг багасгах, хууль хэрэглээний нэгдмэл байдлыг хангах, шүүхийн үйлчилгээний хүртээмжийг сайжруулах зорилгоор хиймэл оюун ухаан бүхий (AI)-ийг шүүхийн үйлчилгээнд "Шүүхийн цахим туслах" хэлбэрээр дотооддоо ашиглах, цаашлаад нийт шүүхийн хэмжээд хөгжүүлж болох инновацыг нэвтрүүлэх,

Үр дүн: "Шүүхийн цахим туслах" систем нь захиргааны хэрэг маргааныг хяналтын шатны шүүхийн тогтоол /2019-2025 он/, давж заалдах шатны шүүхийн магадлал /2015-2025 он/, анхан шатны шүүхийн шийдвэр болон захиргааны хэрэг маргаан шийдвэрлэхэд хүчин төгөлдөр дагаж мөрдөгдөж буй хууль, дүрэм, журам, холбогдох тусгай зөвшөөрөл бүхий байгууллагаас гардаг стандарт, шүүхийн шийдвэр, магадлал, процессын хураангуй бүхий хаалттай, аюулгүй байдлыг хангасан мэдээллийн сан үүсгэсэн. Уг өгөгдлөөс мэдээллийг боловсруулан нууцлал хийх, хайлтын хязгааргүй мэдээллийг 85-аас дээш хувиар илрүүлэх, судалгаа, дүн шинжилгээ хийх, шийдвэрийн хураангуй төсөл боловсруулах, өгсөн баримтад дүн шинжилгээ хийж шүүгч, шүүгчийн туслахад "цахим туслах"-ын үүргээр дэмжлэг үзүүлнэ. Цаашлаад иргэдэд чиглэсэн ижил төстэй маргааныг харах, урьдчилан таамаг дэвшүүлэх боломжтой VR үйлчилгээний түвшинд хүртэл хөгжүүлэх боломжийг туршиж үзсэн нь амжилттай болсон.

Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн 2026 оны 04 дүгээр сарын 01-ний өдрийн 01/502 дугаартай албан бичгээр шүүхийн цахимжилтын бодлого "Цахим шүүх 2.0" системтэй нийцэх эсэх, мэдээллийн аюулгүй байдлын шаардлага хангах эсэх, бусад шүүхэд нэвтрүүлж болох эсэхийг Шүүхийн цахим иновац цахимжуулалтын хороо, Цахим хөгжил, мэдээлэл технологийн удирдлагын газар, Шүүхийн цахимжилтын төв төслийн гүйцэтгэгч байгууллагаар судлуулан Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн хуралдаанаар хэлэлцэн шийдвэрлэнэ" гэж чиглэл ирүүлсэн тул шүүхийн Тамгын газрын 2026 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдрийн 82 дугаар албан бичгээр танилцуулга, мэдээллийг хүргүүлсэн бөгөөд албан ёсны шийдвэр гарах хүртэл "Цахим туслах" системийн "data"-г баяжуулах, хиймэл оюун ухааныг сургах, дотооддоо ашиглаж буй

тогтоолын сангийн системтэй интеграцид оруулах гэх мэт систем хөгжүүлэлтийг тасралтгүй туршин нэвтрүүлж байна. /хавсралтаар албан бичиг, танилцуулга хавсаргав.

Жишээ: Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхээр шийдвэрлэж буй хэрэг маргааны 87 хувь нь эцэслэн шийдвэрлэгдэж, Хяналтын шатны шүүхээр хянагдсан нийт маргааны 2024 онд 46.7%, 2025 онд 51.6 % өмнөх оноос 4.9% өссөн байна. Мөн шүүхийн захиргааны ажилтнуудын зүгээс ижил төстэй маргааны шийдвэрлэлтийг хайх, оновчтой үр дүнг олох, дүн шинжилгээ хийх, shuukh.mn системд шийдвэр, магадлал байршуулахад нууцлалыг гар аргаар хийх гэх мэт шалтгаанаар ажлын бүтээмж бууруулах, ачааллыг зохиомлоор нэмэгдүүлэх, алдаа зөрчил гарах эрсдэл бий болох мөн шүүгч, шүүгчийн туслах shuukh.mn системээс ижил төстэй маргааныг хайхад илэрц оновчгүй, хэт олон илэрц харуулснаар хайсан үр дүнг олохын тулд шийдвэр, магадлалыг нэг бүрчлэн орж, унших ингэснээр ажлын цагийн хуваарилалтыг алдагдуулах, илүү цагаар ажиллах, ачааллыг нэмэгдүүлэхэд тодорхой хэмжээгээр нөлөөлж байна. Системийг сайжруулснаар ажлын зохиомол ачааллыг бууруулах, ажлын бүтээмжийг нэмэгдүүлэх, шүүхийн үйлчилгээ сайжрах, иргэдийн мэдэх эрхийг хангах, цаг хугацаа хэмнэх, судалгаа-шинжилгээний эргэлтэд оруулснаар хөндлөнгийн хяналтыг сайжруулснаар шүүхэд итгэх иргэдийн итгэл нэмэгдүүлэх саналыг 2024.11.20-ны өдрийн 249 дүгээр албан бичгээр ШЕЗ-ын шүүхийн цахимжилт хариуцсан ажлын хэсэгт хүргүүлсэн. */ШЕЗ-н 2026.04.01№01/502, ШТГ-ын 2026.03.25 №82, 2024611620 1249 тev тev хүргүүлсэн танилцуулга хавсаргав /*

Удирдах албан тушаалтан:

Хамтран ажилласан: Г.Даваадорж

Холбоо барих мэдээлэл: Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гишүүн, Шүүхийн цахимжилт хариуцсан хорооны гишүүн, davaadorj@judcouncil.mn, [redacted]

Үйл ажиллагааны хүрээнд хамтран ажилласан:

Холбоо барих мэдээлэл: О.Сэлэнгэ, сургагч багш, selenge137@gmail.com , [redacted]

Өөрийн удирдлагад ажилласан:

Холбоо барих мэдээлэл: Х.Гантулга, Хэргийн хөдөлгөөний удирдлагын хэлтсийн дарга, gantulga.court@gmail.com, [redacted] Akmaralmaku@gmail.com [redacted]

Хоёрдугаарт:

Үйл ажиллагааны нэр: Шүүхийн үйлчилгээний хүртээмж ба мэтгэлцэх эрхийн баталгааг хангах.

Үйл ажиллагаа эрхэлсэн газар, хугацаа: Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүх, 2025 он

Үйл ажиллагааны гол агуулга: Цахим хуралдаанд оролцох, өмгөөлөгчийн ганцаарчилсан уулзалт хийх, тухайн өдрийн шүүх хуралдааны товыг багцлан гаргадаг онцлогоос шалтгаалан дараагийн хурлыг хүлээх, бусад шүүхийн шүүх хуралдаанд цахимаар оролцох боломжийг бүрдүүлж, шүүхийн үйлчилгээний орчин

нөхцөлийг сайжруулсан. Шүүхийн хуралдааны жишиг “цахим шүүх хуралдааны танхим”-ыг ашиглалтад оруулснаар гэрээсээ, малын бэлчээр дээрээс, хотын түгжрэл дунд шүүх хуралдаанд оролцох, шүүхийн заал танхимын хүрэлцээгүй асуудлыг шийдвэрлэх, шүүхийн цахимжилтыг эрчимжүүлсэн үйл ажиллагааг явуулсан.

Үр дүн: -Хэргийн оролцогч, өмгөөлөгчийг нийслэл хотын түгжрээ, цаг хугацаа, санхүүгийн хувьд хэмнэлттэйгээр бусад шүүхэд зарлагдсан шүүх хуралдаанд зайнаас цахимаар оролцох боломжийг бүрдүүлсэн.

- Өмгөөлөгчөөс шалтгаалан шүүх хуралдаан давхацсан шалтгаанаар шүүх хуралдааныг хойшлуулах асуудлыг бууруулахад эерэг нөлөө үзүүлсэн.
- Шүүхийн захиргааны байгууллага нь хэдий дэвшилтэд стандартын тоног, төхөөрөмжөөр бүрэн хангагдаагүй ч гэсэн дотоод нөөц бололцоогоо ашиглан, төхөөрөмжид сайжруулалт тус шүүхийн шүүх хуралдааныг 2025 оны 2 дугаар сарын 4-ний өдрөөс эхлэн хуульд хаалттай гэж заасан бусад нээлттэй шүүх хуралдааныг шууд дамжуулж, шүүх хуралдааны нээлттэй ил тод байдлыг хангасан.

Жишээ: 1.Шүүхийн шүүн таслах ажиллагааг хэвийн тасралтгүй явуулах нөхцөл бололцоог хангах, шүүх хуралдаанд оролцогч талууд шаардлагатай баримт материалаа хэвлэн авах, хүсэлтээ цахимаар илгээх, өөр шүүхийн шүүх хуралдаанд зайнаас цахимаар /онлайн/ оролцох техникийн нөхцөлийг бүрдүүлсэн. Улмаар интернэтэд холбогдсон техник, тоног төхөөрөмжөөр тохижуулах ажлыг Монголын өмгөөлөгчдийн холбоотой хамтран зохион байгуулснаар өнөөдрийн байдлаар өмгөөлөгчид бүрэн ашиглаж, хүний эрхийг хангаж ажиллаж байна.

Үзэх линк: https://admincourt2.gov.mn/site/single/4646
https://www.facebook.com/reel/3911096162521638 Талархал:

Холбоо барих мэдээлэл: monadvoenkhee@yahoo.com ,Сүлд Эм Жи легал өмгөөллийн фирм, Сүхбаатар дүүрэг, 6-р хороо, НҮБ гудамж 46 байр 1 тоот

2. Шүүх хуралдааны шууд дамжуулалтыг шүүн таслах ажиллагаанд бүрэн нэвтрүүлсэн. “Нээлттэй шүүх хуралдааны бичлэгийг шүүхийн цахим хуудаст байршуулах журам” 2025 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс хэрэгжихээр батлагдсан. Холбогдох хууль, журамд заасан болон эрчим хүний хязгаарлалтаас бусад бүх **шүүх хуралдааныг цахим платформуудаар (YouTube, Facebook) шууд дамжуулан**, иргэдийг үнэн зөв, бодит мэдээллийг албан ёсны эх сурвалжаас шууд хүргэх, олон нийтийн хяналтыг бий болгож, шүүхийн хараат бус, бие даасан байдлыг хангах ажлыг бодитой болгосон. 2025 онд 722 шүүх хуралдааныг шууд дамжуулснаас 1 сарын хугацаанд 74 шүүх хуралдааныг шууд дамжуулахад 22128 иргэн үзсэн байна. 2026 оны 5 дугаар сарын 11-ний өдрийн байдлаар 340 шүүх хуралдааныг шууд дамжуулсан. Шууд дамжуулалтын талаарх тоон судалгаа, мэдээллийг тогтмол ил тод байршуулан олон нийтийг мэдээллээр хангаж, оролцоог нэмэгдүүлж байна. */2026.03.02 №47 албан бичиг хавсаргав/*

Линк үзэх: https://www.facebook.com/reel/1401686654831646
https://www.facebook.com/reel/2041600319655898

Удирдлагын хүрээнд хамтран ажилласан:

Холбоо барих мэдээлэл: Д.Баатархүү, baatarkhuu.dorjgochoo@judges.mn , [redacted] Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн шүүгч /ерөнхий шүүгч асан/, Улаанбаатар хот, Сүхбаатар дүүрэг, 8 дугаар хороо Их тойруу 81/1 Захиргааны хэргийн шүүхийн нэгдсэн байр,

Үйл ажиллагааны хүрээнд хамтран ажилласан: Л.Данзанноров,

	Холбоо барих: Монголын өмгөөлөгчдийн холбооны ерөнхийлөгч, [redacted] info@umguulul.mn [redacted] 2.Ажил хэргийн харилцаатай: Б.Энх-Эрдэнэ **Өөрийн удирдлагад ажилласан.** Холбоо барих мэдээлэл: О.Болорчулуу, Мэдээллийн технологийн мэргэжилтэн, gantulga.court@gmail.com, [redacted] **Гуравдугаарт:** **Үйл ажиллагааны нэр:** Хууль хэрэглээний нэгдмэл байдлыг хангах, хүний эрхийг хангах, шүүн таслах ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх **Эрхэлсэн газар, хугацаа:** Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүх, 2025 он **Үйл ажиллагааны агуулга:** Хэдийгээр ШЕЗ-өөс албан ёсны бүртгэлтэйгээр эхлүүлсэн систем биш боловч шүүх дотооддоо ашиглах зорилгоор санаачлан нэвтрүүлсэн. Шүүн таслах ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор "Шүүхийн тогтоолын сан"-н кодыг шинэчлэн Үндэсний дата төвд байршуулж, ашиглалтад оруулж, Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхээр хянагдсан шүүгчийн захирамж, шүүхийн тогтоолд гаргасан гомдлыг хэвээр, өөрчлөлт, хүчингүй болгосон эрхийн актыг байршуулах. Уг системд нэвтрэх эрхийг захиргааны хэргийн анхан болон давж заалдах, хяналтын шатны шүүхэд нээж өгөх улмаар хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлэх, хууль хэрэглээний нэгдмэл байдлыг хангах, шүүхэд итгэх иргэдийн итгэлийг нэмэгдүүлэх, хүний эрхийг хангагдана. **Үр дүн: 1. “Тогтоолын цахим сан”**-д 2016 оноос хойш анхан шатны шүүхийн шүүгчийн захирамж, шүүхийн тогтоолд гаргасан гомдлыг хянан шийдвэрлэсэн нийт 6979 шүүхийн тогтоолыг байршуулж, уг системд нэвтрэх эрхийг захиргааны хэргийн анхан шатны шүүх, давж заалдах шатны шүүхийн шүүгчид, хяналтын шатны шүүхийн шүүгч, шүүхийн академид тус тус нээж, судалгаа шинжилгээ хийх боломжийг бүрдүүлсэн. 2. Системүүдийн хоорондын уялдаагүй байдал, лицензгүй программ ашиглалтаас үүдэлтэй **кибер аюулгүй байдлын эрсдэл** болон ажлын ачаалал нэмэгдүүлж буй давхардсан үйлдлүүдийг автоматжуулах, **техник шийдлийн сайжруулалтын** саналыг 2024 оны 11 дүгээр сарын 20-ны өдрийн 251 дүгээр албан бичгээр ШЕЗ-д хүргүүлсэн. /*холбогдох баримтыг хавсаргав*/ **Жишээ:** Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхээр шийдвэрлэгдэж буй маргааны 80 гаран хувь нь хүчин төгөлдөр болж байна. Түүнчлэн МУ-ын хэмжээнд шүүгчийн захирамж, шүүхийн тогтоолд гарч буй гомдлыг хянан хэлэлцдэг онцлогтой шүүхийн хувьд энэхүү оюун дүгнэлт бүхий **тогтоолын сан**г судалгаа шинжилгээний эргэлтэд оруулах нөхцөлийг бүрдүүлж тогтмол дата баяжилтыг хийж байна. Энэхүү тогтоолын санг судалгаа, шинжилгээ хийх хүсэлт гаргасан судлаач, оюутан, хуульч, өмгөөлөгчдөд “Шүүхийн тогтоолын сан”-ын нэвтрэх эрхийг нууцын баталгаа гаргуулж, тодорхой хугацаа заан ашиглуулж байна. УДШ, Шүүхийн академи, Нийслэл дэх болон орон нутгийн анхан шатны 22 шүүх тус бүрд эрх нээж өгснөөр шүүн таслах ажиллагаанд хууль хэрэглээний нэгдмэл байдлыг хангах, уулзалт хэлэлцүүлгийг хийх явдал нэмэгдэж байна. Тогтоолын сан: https://togtool.court.gov.mn / эрх: 21unurjargal/ Үзэх линк: https://www.facebook.com/reel/1913469035923549 / **Үйл ажиллагааны хүрээнд хамтран ажилласан:**

	Э.Амарсанаа, amarsanaa_ts@judcouncil.mn, Нийслэлийн Иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Тамгын газрын дарга, [redacted] **Өөрийн удирдлага доор ажилласан:** Холбоо барих мэдээлэл: Х.Гантулга, Хэргийн хөдөлгөөний хэлтсийн дарга, gantulga.court@gmail.com, [redacted] Холбоо барих мэдээлэл. С.Уганзаяа, Нийслэл дэх Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн шүүгч, uugnaa.zaya@gmail.com, [redacted] **Дөрөвдүгээрт:** **Үйл ажиллагааны нэр:** Хуулийн хэрэгжилтийг хангах, журмын зохицуулалтыг хуульд нийцүүлэх **Эрхэлсэн газар, хугацаа:**Шүүхийн ерөнхий зөвлөл, 2024 он **Үйл ажиллагааны агуулга:** “Захиргааны хэргийн шүүхэд харьяалагдах маргааны онцлогийг харгалзан уг журмын холбогдох заалтад өөрчлөлт оруулж, төрийн байгууллага болон нийтийн албан тушаалын нэрийг нууцлах шаардлагагүй болох талаар хуулийн холбогдох заалтыг зөрчсөн байх тул хууль нийцүүлж, журамд өөрчлөлт оруулах, төрийн байгууллагын үйл ажиллагааны нээлттэй ил тод байдлыг хангах, иргэдийн хяналт тавих эрхийн баталгааг хангах чиглэлээр судалгаа хийж ШЕЗ санал хүргүүлсэн. **Үр дүн:** Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн 2024 оны 94 дүгээр тогтоолоор “Шүүхийн шийдвэрийн цахим хуудаст байршуулах журам”-д “Захиргааны хэргийн оролцогч нь захиргааны байгууллага бол түүний нэр, үйл ажиллагаа явуулж байгаа хаягийг шүүхийн шийдвэрт нууцлахгүй” гэж нэмэлт, өөрчлөлт оруулж баталсан. Үзэх линк: https://judcouncil.mn/site/decision_full/204 **Жишээ:** Шүүхийн ерөнхий зөвлөлд “Шүүхийн шийдвэрийг цахим хуудаст байршуулах журам”-д нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай саналыг 2024 оны 01 дүгээр сарын 29-ны өдрийн 30 дугаар албан бичгээр хүргүүлсэн. Улмаар ШЕЗ-өөс журамд өөрчлөлт оруулах саналыг авах хүсэлт ирүүлсний дагуу 2024 оны 03 дугаар сарын 05-ны өдрийн 56 дугаар албан бичгээр дэмжсэн болон нэмж гаргасан саналыг Шүүхийн ерөнхий зөвлөлд албан тоотоор хүргүүлж, өөрчлөлт оруулах саналыг дахин хүргүүлсэн. Шүүхийн ил тод байдал, шударга ёс, иргэдийн итгэлийг нэмэгдүүлэх, эрх зүйн мэдлэг, мэдээлэлд тэгш хүртээмжтэй орчныг бүрдүүлэх нь шүүх эрх мэдлийн шинэ шатны хөгжилд чухал хувь нэмэр оруулах ач холбогдолтой гэж үзээд Шүүх эрх мэдлийн хөгжлийн бодлогын баримт бичиг, Шүүхэд мэдээллийн технологи, шүүхийн үйлчилгээ, удирдлагын шинэ хэлбэрийг нэвтрүүлэх нэгдсэн бодлогын хүрээнд “Шүүхийн цахимжилтын зөөлөн дэд бүтцийг боловсруулж, нэвтрүүлэх ажил эхэлсэнтэй холбогдуулан “Шүүхийн шийдвэрийн цахим сангийн хэрэглээ, өнөөгийн нөхцөл байдалд хийсэн судалгааны тайлан”-г ажлын хэрэгцээнд ашиглуулахаар 2024 оны 12 дугаар сарын 10-ны өдрийн 273 дугаар албан бичгээр Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн дарга Р.Ононгчимэг, цахимжилт хариуцсан ажлын хэсэгт хүргүүлсэн. **Удирдах албан тушаалтны нэр**: /2022.12-2023.12 он/

	-Холбоо барих мэдээлэл: Р.Онончимэг, Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн дарга асан, ononchimeg@judcouncil.mn , [redacted] Хатран ажилласан: Э.Амарсанаа, Шүүхийн ерөнхий зөвлөл, Цахим хөгжил, мэдээллийн технологийн удирдлагын газрын дарга асан, amarsanaa_ts@judcouncil.mn, Нийслэлийн Иргэний хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Тамгын газрын дарга, [redacted] Үйл ажиллагааны хүрээнд хамтран ажилласан: Б.Өлзийсайхан, erdemulziisaikhan@gmail.com , [redacted] Үйл ажиллагааны хүрээнд хамтран ажилласан. Д.Батхүү, Нийслэл дэх захиргааны хэргийн анхан шатны шүүхийн Тамгын газрын дарга, zakhirgaa_tg@shuukh.mn, [redacted] **Тавдугаарт:** **Үйл ажиллагааны нэр:** Шүүхийн хөгжлийн бодлогын төсөл боловсруулах **Эрхэлсэн газар, хугацаа:** Шүүхийн ерөнхий зөвлөл, 2024 он **Үйл ажиллагааны агуулга:** Монгол Улсын Шүүхийн тухай хуулийн 71 дүгээр зүйлийн 71.1.4 дэх заалтаар шүүх бодлогын баримт бичигтэй байхаар баталсан бөгөөд УИХ-ын 2000 оны тогтоолоор Шүүх эрх мэдлийн стратеги төлөвлөгөөг баталсан, хүчин төгөлдөр хэвээр байна. Энэ төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хийсэн үнэлгээ, дүгнэлттэй холбогдуулан гаргасан зөвлөмжийг харгалзан, “Алсын хараа-2050, Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, эрх бүхий байгууллага, албан тушаалтнаас гаргасан бусад баримт бичигт шүүх эрх мэдлийн хөгжил, шинэтгэлийн талаар дэвшүүлсэн зорилтуудтай уялдуулан Монгол Улсын шүүх эрх мэдлийн хөгжлийн бодлогын зорилго, зорилт, арга хэмжээний саналыг боловсруулж, ирэх 10 жилийн хөгжлийн бодлогоо тодорхойлох, **Үр дүн:** УИХ-ын 2024 оны 04 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 33 дугаар тогтоолоор Монгол Улсын шүүх эрх мэдлийн хөгжлийн бодлогыг баталсан. Алсын хараа-2050 "Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого"-д 2021-2030 онд "Шүүхийн хараат бус байдал хангагдаж, хариуцлагатай, иргэн төвтэй шүүх тогтолцоо төлөвшинө." гэж, 2031-2040 онд "Иргэдийн итгэлийг бүрэн хүлээсэн шүүхтэй болно." гэж заасан бөгөөд энэхүү хөгжлийн бодлогын үр дүнгийн суурь нөхцөлийг бүрдүүлэхэд чиглэсэн шүүх эрх мэдлийн хөгжлийн 2024-2034 онд хэрэгжих дунд хугацааны зорилтот хөтөлбөр батлагдсан. /Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн Талархал хадгалуулсан. 2024.06.06 хавсаргав/ Үзэх: https://legalinfo.mn/mn/detail?lawId=17140731236221 **Жишээ:** Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн даргын 2022 оны 12 дугаар сарын 14-ний өдрийн 260 дугаар тушаалаар шүүх эрх мэдлийн хөгжлийн бодлогын баримт бичгийн төсөл боловсруулах чиг үүрэг бүхий ажлын хэсэгт орж ажилласан. Шүүх эрх мэдлийн байгууллага анх удаа хөгжлийн бодлогын баримт бичиг 6 зорилт, 116 шалгуур үзүүлэлтээр 766.6 тэрбумын төсөвтэй, шүүхэд мэдүүлэх иргэний эрхийг баталгаатай эдлүүлж, үйл ажиллагааны нээлттэй, ил тод байдлыг дээшлүүлэх, шүүгчийн хараат бус, шүүхийн бие даасан байдлыг хангаж, хариуцлагатай шүүхийг төлөвшүүлэх, шүүх эрх мэдлийн байгууллагын захиргааны менежментийг орчин үеийн шаардлагад нийцүүлэх, шүүхийн хүний нөөцийн

чадавхыг тасралтгүй хөгжүүлэх, шүүхийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, шүүхийн үйлчилгээний дэд бүтцийг хөгжүүлэх, хэрэг хянан шийдвэрлэхэд тохирсон тогтвортой тогтолцоог бүрдүүлэх төсөл боловсруулсан.

Удирдсан албан тушаалтан:

Холбоо барих, Н.Отгончимэг, Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гишүүн асан, [redacted]

-Холбоо барих мэдээлэл: Д.Зүмбэрэллхам, zumberellham@judcouncil.mn, [redacted] Монгол Улсын гавьяат хуульч, Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн дарга, гишүүн асан, Дотоод хэргийн их сургуулийн “Хүндэт профессор”, хууль зүйн шинжлэх ухааны доктор (Sc.D),

Хамтран ажилласан: Холбоо барих: Л.Санжрагчаа, sanjragchaa@judcouncil.mn, Чингэлтэй дүүргийн 5-р хороо, Тасганы овоо, Шүүхийн ерөнхий зөвлөл,

Зургаадугаарт:

Үйл ажиллагааны нэр: Иргэдийн эрх зүйн боловсролыг дээшлүүлэх,

Үйл ажиллагаа эрхэлсэн газар, хугацаа: Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүх, төрийн болон төрийн бус байгууллага, олон нийтийн цахим орчинд /2024-2026/

Үйл ажиллагааны агуулга: Шүүхийн үйл ажиллагааны ил тод, нээлттэй байдлыг хангах, шүүхэд олон нийтийн оролцоог нэмэгдүүлэх, хөндлөнгийн хяналтыг сайжруулах, шударга шүүхийн тогтолцоонд иргэдийн үүрэг, оролцооны ач холбогдлыг таниулах, шүүхийн чиг үүрэг, үйл ажиллагааны талаарх нэгдсэн суурь ойлголт өгөх, шүүхэд итгэх иргэдийн итгэлийг нэмэгдүүлэхэд оршино.

Үр дүн: 2024 оноос хэрэгжүүлсэн "Хүүхдэд ээлтэй шүүх" арга хэмжээг 2024 оноос анх удаа хөтөлбөр болгон баталж, 2025 оноос төрийн болон төрийн бус 40 гаран байгууллагатай хамтран 4800 гаруй хүүхэд, залуус, алслагдсан хороодын иргэдэд, их дээд сургууль руу чиглэн өргөтгөсөн хүрээнд зохион байгуулсан.

Хөгжингүй болон ижил гарааны түвшний орны сайн туршлагыг нэвтрүүлэх, СӨБ-ын /5-6 нас/ насны хүүхдүүдэд зориулсан нөлөөллийн ажлыг зохион байгуулах, шүүх, шүүгчийн үйл ажиллагааг таниулах, шударга ёсны ойлголт өгөх, зөв буруугийн ялгааг таниулах ажлыг суурь хүмүүжлээс нь зөв суулгах зорилгоор **“**Хүүхдэд ээлтэй шүүх” өдөрлөг, ЕБС-ын сурагчдад “Хүүхэд бүрд эрх зүйн мэдлэгийг түгээе” аян, Оюутан, сурагчдын дунд мэтгэлцээний тэмцээний аргаар, иргэдэд “Алслагдсан хороодод” гэсэн төрлөөр иргэдийн боловсролыг дээшлүүлэх ажлыг санаачлан нас, орчин, нийгэмд тулгамдаж буй асуудлын хүрээнд тулгуурлан сэтгэлгээний онцлогт тохирсон арга хэлбэрээр хэрэгжүүлэх нь үр дүнтэй болохыг харуулж, манлайлан ажилласан. нийслэлийн 295 дугаар цэцэрлэгийн сурагчдыг 3 жил хамруулснаар хүүхдийн хүмүүжилд болоод хүүхдээр дамжуулж томчуудад хэрхэн нөлөөлж болох талаарх бодит үр дүнг гарган ажилласан.

Улмаар Шүүхийн ерөнхий зөвлөл болон Олон улсын эрх зүйн хөгжлийн байгууллагын (IDLO) хамтарсан төслийн хүрээнд энэхүү зохион байгуулсан “Хууль ба шударга ёс” тайлбарлах сэтгүүл зүйн уралдаанд манай шүүхээс 3 дахь жилдээ амжилттай хэрэгжүүлж буй “Хүүхдэд ээлтэй шүүх” хөтөлбөрийн контент тэргүүн байранд шалгарсан. "Peek News" болон "Peek.mn" сайттай хамтран бэлтгэсэн уг бүтээл шалгарсан нь тус хөтөлбөрийн нийгэмд үзүүлж буй эерэг нөлөөллийг мэргэжлийн хүрээнд өндрөөр үнэлсний баталгаа юм.

Үзэх линк: Peek News: https://www.facebook.com/reel/4227822920827853

	Eagle: https://www.facebook.com/reel/2611659065681126 МҮОНРТ https://www.facebook.com/share/v/18uAh6bMv5/ АТГ https://www.facebook.com/reel/1489848885988948 Dobu.mn https://www.facebook.com/reel/2132183407577576 ШЕЗ https://www.judcouncil.mn/site/news_full/14193 **Жишээ:** 6.1 Хүүхдэд чиглэсэн арга хэмжээг хэрэгжүүлэх явцад багш, сурган хүмүүжүүлэгчийг сургах хэрэгцээ шаардлага байгааг харсан тул сургалтыг тэр чигт хандуулж, өмгөөлөгчдийн холбоо, дүүрэгтэй хамтран зохион байгуулж эсэлсэн. Үзэх линк: https://admincourt2.gov.mn/site/single/4823, 2026 https://admincourt2.gov.mn/site/single/4810 /2026/ https://admincourt2.gov.mn/site/single/4828 https://admincourt2.gov.mn/site/single/4762 https://www.judcouncil.mn/site/news_full/14193 / 2024-2025/ Үзэх линк: https://www.facebook.com/share/v/1PmS3gGDBD/?mibextid=wwXIfr https://www.admincourt2.gov.mn/site/single/4308 https://www.facebook.com/reel/1420909605590790 https://www.facebook.com/reel/1395818364772081 https://www.admincourt2.gov.mn/site/single/4827 6.2 Нийслэлийн гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах салбар зөвлөлд 2025.09.23-ны 245 дугаар албан бичгээр сурагчдын сургалтын хөтөлбөрт шүүхтэй танилцах сургалтыг оруулах саналыг хүргүүлсэн. */холбогдох баримтыг хавсаргав/* 6.3 “Mock Trial-2025” тэмцээн болон Авлигатай тэмцэх газар үүсгэн байгуулагдсаны 20 жилийн ойг тохиолдуулан Монгол Улсын шинжлэх ухааны гавьяат зүтгэлтэн, академич С.Нарангэрэлийн нэрэмжит “Mock Trial-2026” эрүүгийн хэргийн шүүхийн мэтгэлцээний тэмцээнийг уламжлал болгон жил бүр хамтран зохион байгуулж байна. */Талархал хавсаргав/* Үзэх линк: https://admincourt2.gov.mn/site/single/4757 /2026/ https://admincourt2.gov.mn/site/single/4761 Үзэх линк: https://www.admincourt2.gov.mn/site/single/4757 /2024-2025/ Үзэх линк: https://www.admincourt2.gov.mn/site/single/4218 https://www.admincourt2.gov.mn/site/single/4219 https://www.facebook.com/reel/613075658387644 https://www.facebook.com/reel/1743692836177859 https://www.facebook.com/reel/1304055974005070 https://www.facebook.com/reel/1807977799748432 Мэдээний линк: https://www.admincourt2.gov.mn/site/single/4218 https://www.admincourt2.gov.mn/site/single/4572 6.4 Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамтай хамтран ЕБС-ын сурагчдын дунд үе тэнгийн дээрэлхэл сэдвээр бодит кейс шийдвэрлүүлж, видео хичээл болгож өгсөн. https://www.facebook.com/reel/1403063607455184 Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүх, Монголын сурагчдын холбооны дэргэдэх Лидер сурагч академи хамтран “ОЮУНЫ ДАВЛАГАА XI” уран мэтгэлцээний тэмцээн, Нийслэлийн болон алслагдсан хороодын ЕБС-н сурагчдыг

	бага, дунд, ахлах ангийн хүүхдүүдийн дунд Үндсэн хууль, шударга ёс, шүүх гэсэн сэдвээр илтгэлийн уралдаан зохион байгуулсан. Үзэх линк: https://www.facebook.com/reel/3213128135529198 https://www.admincourt2.gov.mn/site/single/4277 https://www.facebook.com/reel/1697007737588839, https://www.facebook.com/reel/696901119464882, https://www.facebook.com/reel/1004051365196255, https://www.facebook.com/reel/1604269730252644, https://www.facebook.com/reel/9417768238331471, https://www.facebook.com/reel/3068311796653886 Талархал хавсаргах https://www.admincourt2.gov.mn/site/single/4812 https://www.admincourt2.gov.mn/site/single/4810 https://www.admincourt2.gov.mn/site/single/4762 6.5 Ази-Номхон далайн бүсийн Олон улсын хүмүүнлэгийн эрх зүйн шүүхийн мэтгэлцээний тэмцээний Монгол Улс дахь финалын шатны тэмцээнийг Монголын улаан загалмай нийгэмлэг, Олон улсын Улаан загалмай хороо хамтран Монголын хуульчдын холбоо, Монголын өмгөөлөгчдийн холбоо, Их Засаг Их Сургуулийн дэмжлэгтэйгээр зохион байгуулсан. Үзэх линк: https://www.admincourt2.gov.mn/site/single/4556. **Удирдсан албан тушаалтан:** Н.Отгончимэг **Холбоо барих мэдээлэл:** Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гишүүн асан, [redacted] Үйл ажиллагааны хүрээнд хамтран ажилласан: Г.Буянхишиг Холбоо барих мэдээлэл: buyka@gmail.com , [redacted] Холбоо барих: Б.Отгонпагма, ТББ-ын тэргүүн, Нийслэлийн хүүхдийн 295 дугаар цэцэрлэгийн эрхлэгч. Ookoo3454@gmail.com , [redacted] Ажил хэргийн харилцаатай: -Холбоо барих мэдээлэл: М.Жамъянчойжил, jamiyanchoijil@iaac.mn, [redacted] -Холбоо барих мэдээлэл: О.Сэлэнгэ, selenge137@gmail.com , Сүхбаатар дүүрэг 10-р хороо 38 дугаар байр 27 тоот, Монголын сурагчдын холбооны үүсгэн байгуулагч, төсөл хэрэгжүүлэгч, [redacted] Холбоо барих мэдээлэл: Jargal1112@gmail.com, Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Тамгын газар, Олон нийттэй харилцах мэргэжилтэн, [redacted] **Долдугаарт:** **Үйл ажиллагааны нэр:** Шүүхийн хараат бус байдал ба хөндлөнгийн хяналт, шүүх хуралдаанд иргэдийн төлөөлөгчийн оролцоог нэмэгдүүлэх

	Эрхэлсэн газар, хугацаа: Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүх, Шүүхийн ерөнхий зөвлөл, чиг үүргийн хороо **Үйл ажиллагааны агуулга:** Захиргааны хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.2-т "Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүх хуулиар харьяалуулсан захиргааны хэргийг анхан шатны журмаар ..... хянан шийдвэрлэнэ" гэж заасны дагуу уг хуулийн 112 дугаар зүйлд заасан хэрэг маргаан харьяалагддаг. Монгол Улсын Шүүхийн тухай хуулийн 62 дугаар зүйлийн 62.5-д зааснаар шүүхийн Тамгын газар иргэдийн төлөөлөгчийн мэдээллийн сан бүрдүүлэх шаардлагатай байх тул мөн хуулийн 62 дугаар зүйлийн 62.2.1-д зааснаар Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхэд ажиллах иргэдийн төлөөлөгчийн нэрс батлуулж, хуулийг нэг мөр хэрэглэх, процесс зөрчлөөр хэрэг хүчингүй болох эрсдэлээс сэргийлэх, шүүхийн захиргааны үйл ажиллагааг хуульд нийцүүлэхэд зорьсон. **Үр дүн:** Тус шүүхийн Тамгын газраас Шүүхийн ерөнхий зөвлөлд 2022 оны 9 дүгээр сарын 18-ны өдрийн 02/2176 дугаар албан бичгээр Шүүхийн тухай хуулийн /шинэчилсэн найруулга/ 59 дүгээр зүйлд заасан шаардлагыг хангасан 107 иргэний нэрсийг батлуулахаар хүргүүлсэн бөгөөд Шүүхийн ерөнхий зөвлөлөөс 2023 оны 02 дугаар сарын 27-ны өдөр иргэдийн төлөөлөгчийн мэдээллийн санг үүсгэж, иргэдийн төлөөлөгчийг ажиллах нөхцөлөөр хангаж ажиллахад шаардагдах цалин хөлс 6.678.960 төгрөгийг үйл ажиллагааны зардалд анх удаа олгуулсан. **Жишээ:** 7.1 Захиргааны хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.2-т 2016 онд нэмэлт өөрчлөлт орсон "Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүх хуулиар харьяалуулсан захиргааны хэргийг анхан шатны журмаар....... хянан шийдвэрлэнэ" гэж заасны дагуу уг хуулийн 112 дугаар зүйлд заасан хэрэг маргааны ....тус шүүхийн шүүх хуралдаанд оролцох иргэдийн төлөөлөгчийг сонгохдоо Нийслэл дэх захиргааны хэргийн анхан шатны шүүхийн Тамгын газрын Шүүхийн иргэдийн төлөөлөгчийн нэгдсэн системээс сонгож, Захиргааны хэргийн Давж заалдах шатны шүүхийн тамгын газрын даргын тушаалаар дэд жагсаалтыг баталж шүүх хуралдаанд оролцуулж, хуралдаанд оролцсон иргэдийн төлөөлөгчид Нийслэл дэх Захиргааны хэргийн анхан шатны шүүхийн тамгын газар ажлын хөлсийг олгож байсныг хуульд нийцүүлсэн. Шүүх дэх иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлэх, ЗХДЗШШүүхийн анхан шатны журмаар шийдвэрлэж буй маргаанд иргэдийн төлөөлөгч оролцдог бөгөөд шүүхийн хөндлөнгийн хяналтыг иргэд хэрэгжүүлдэг талаарх ойлголтыг өгөх ярилцлагад орж байсан. 7.2 "Иргэдийн оролцоо ба шүүхийн үйл ажиллагааны нээлттэй, ил тод байдал судалгааны тайлан", "Шүүхийн шийдвэрийн цахим сан ба шүүхийн үйлчилгээний хүртээмж" судалгааны тайланг шүүхийн нээлттэй, ил тод байдлыг хангах хөтөлбөр батлахад ажлын хэрэгцээнд 2024 оны 12 дугаар сарын 10-ны өдрийн 277 тоот албан бичгээр 1 зорилго, 3 зорилтын хүрээнд арга хэмжээний саналыг дэвшүүлж хүргүүлсэн. Энэ саналын хамт тухайн албан бичгийн хавсралтаар докторын судалгааны ажлын хүрээнд 63 хуудас хоёр судалгааны тайланг хавсарган ажлын хэрэгцээнд ашиглуулахаар хүргүүлсэн. 7.3 Шүүхийн үйлчилгээний тэгш хүртээмжтэй байдлыг хангах, иргэнд ойртуулах, үйлчилгээг сайжруулах, шүүхэд мэдүүлэх эрхийг хангах зорилгоор тусгай хэрэгцээт иргэдэд зориулан үйлчилгээний тэгш хүртээмжтэй байдлыг хангаж /шат,

	хонх, duudlaga.mn/ хууль сурталчлах ажлыг дохионы хэлмэрчтэйгээр хүргэж байна. https://admincourt2.gov.mn/site/single/3530 https://www.judcouncil.mn/site/news_full/15121 https://www.youtube.com/watch?v=7cBzmueTU8E https://www.youtube.com/watch?v=JsI4ADcwa3s https://www.facebook.com/reel/1851690839015162 7.4 "Нээлттэй шүүх – Алслагдсан хороодод" аян Үр дүн: Алслагдсан хорооны иргэдэд шүүхийн үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, шүүхийн нээлттэй, ил тод байдал, иргэдэд хууль сурталчлах, таниулах, мэдээллийн эх сурвалжийг хаанаас авах талаар мэдлэг олгох, эрх зүйн боловсролыг нэмэгдүүлэх, шүүхийн иргэдийн төлөөлөгчийн оролцоог нэмэгдүүлэх, шүүхэд итгэх иргэдийн итгэлийг нэмэгдүүлэх ажлыг зохион байгуулсан. Үзэх линк: https://www.facebook.com/reel/2779164225601991 https://www.facebook.com/reel/723017070166820 https://www.facebook.com/reel/1431481801618117 https://www.facebook.com/reel/1884418175432701 **Удирдах албан тушаалтан:** -Холбоо барих мэдээлэл: Д.Зүмбэрэллхам, Монгол Улсын гавьяат хуульч, Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн дарга, гишүүн асан, Дотоод хэргийн их сургуулийн "Хүндэт профессор", хууль зүйн шинжлэх ухааны доктор (Sc.D), zumberellham@judcouncil.mn, [redacted] Ажил хэргийн харилцаатай байсан: Д.Болд-Эрдэнэ. Холбоо барих мэдээлэл: Өмгөөллийн "Сүлд Эм Жил Легал" ХХН-д өмгөөлөгч, [redacted] https://www.instagram.com/p/DW0_Izdkvdp/, Хамтран ажиллаж байсан: Б.Тунгалагсайхан Холбоо барих мэдээлэл: Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн ерөнхий шүүгч асан, шүүгч, tungalagsaikhan.byambaa@judges.mn, [redacted] Өөрийн удирдлагад ажилладаг: Х.Гантулга Холбоо барих мэдээлэл: Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Тамгын газар Үйлчилгээний хэлтсийн даргаар ажиллаж байсан, gantulga.court@gmail.com, [redacted] **Наймдугаарт:** **Үйл ажиллагааны нэр:** Шүүхийн захиргааны менежментийн манлайлал ба шүүхийн үйлчилгээг иргэнд ойртуулах, **Үйл ажиллагаа эрхэлсэн газар, хугацаа:** Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүх /2022-2023/ **Үйл ажиллагааны гол агуулга:** Иргэн төвтэй шүүхийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, шүүхийн захиргааны ажилтнуудын ажлын бүтээмж, сахилга хариуцлагыг нэмэгдүүлэх, сайн туршлага солилцох, мэдээлэл солилцох шинэ дадлыг суулгах, шүүхийн захиргааны менежментийг нийгмийн хөгжилд нийцүүлж, хэрэглэгчийн хэрэгцээнд нийцүүлэхийг зорьсон. **Шүүхийн үйл ажиллагааны үр дүн:** 2022 онд хэрэгжүүлсэн үйл ажиллагааны үр дүнгээр шүүхийн захиргааны удирдлагын менежментийг шинэлэг хэлбэрээр

	зохион байгуулахад манлайлан ажилласнаар “Шилдэг менежменттэй шүүхийн Тамгын газар”-аар шалгарч өргөмжлөл, мөнгөн шагналаар шагнагдсан. 2023, 2024 оны үйл ажиллагаагаа үнэлгээгээр 200 хувийн урамшуулал, 2025 оны үйл ажиллагааны үнэлгээгээр 5 дугаар байрд жагсаж манлайлан ажилласан. **Жишээ:** 8.1 “Шилдэг менежменттэй шүүхийн Тамгын газар”-аар шалгарч бусад шүүхээ тэргүүлэн 1 дүгээр байр эзэлсэн тул шүүхийн захиргаанд шинээр нэвтрүүлсэн /иноваци/ ажил, шүүн таслах ажлын чанарыг сайжруулсан, бүтээмжийг нэмэгдүүлсэн сайн туршлага хуваалцах ажлыг шүүхийн Тамгын газраас анх удаа санаачлан хэрэгжүүлсэн. Энэхүү шинэлэг ажлыг “Өөрчлөлтийн нөлөөлөл, үнэ цэнэ” сэдвээр зохион байгуулсан зорилго нь шүүхийн захиргааны уламжлалт тогтсон чиг хандлагыг өөрчлөх, өөр хоорондоо өрсөлдөхөөс илүү хамтаараа хөгжих, шүүхийн үйлчилгээг ижил түвшинд хүргэхийг зорьсон. Улмаар тус арга хэмжээг нийт шүүхийн тамгын газруудыг хамруулахаар төлөвлөж, нийслэл болон орон нутгийн шүүхийн захиргааны албан хаагчдыг хамруулсан сургалт, уулзалтыг үе шаттай зохион байгуулсан. Сургалтаар “Өөрчлөлтийн нөлөөлөл, үнэ цэнэ”, “Шүүхийн захиргааны албан хаагчдын өөрчлөлтийн нөлөөллийн сургалт”, “Хувь хүний зан төлөв” гэсэн сэдвүүдээр шүүхийн шинэчлэл, өөрчлөлтийг дэмжихэд чиглүүлсэн, үр дүнтэй ажлын эхлэлийг тавьсан. Үүнээс хойш ШЕЗ-өөс шилдэг менежмент, шилдэг иновацид шалгарсан шүүхийн Тамгын газрын үйл ажиллагааг удирдах ажилтны уулзатаар танилцуулж, туршлага солилцдог болсон. Шалгарсан тайлан: https://www.admincourt2.gov.mn/site/single/3192 8.2 Цахим, танхим хосолсон шүүх хуралдааны танхимын тоног төхөөрөмжийн дэвшилтэт, давуу талуудыг шүүх хуралдааны үед ашиглах боломжтой болж шүүх хуралдааныг цахим, танхим хосолсон онлайнаар явуулах бүрэн боломжтой болсон. Мэдээлэл үзэх: https://admincourt2.gov.mn/site/single/3581 https://admincourt2.gov.mn/site/single/3211 8.3 Шүүх хуралдаанд зайнаас буюу цахимаар оролцох боломжийг бүрдүүлж, жишиг шүүх хуралдааны цахим танхимыг ашиглалтад оруулснаар шүүх хуралдааны заалны хүрэлцээгүй байдлыг шийдвэрлэх, шүүхийн үйлчилгээг гэрт нь хүргэх, малын бэлчээр, хотын түгжрээ, гэрээсээ шүүх хуралдаанд онлайнаар оролцох боломжтой болгосноор орон зайнаас үл хамаарч, эдийн засгийн хувьд хэмнэлттэй байдлаар технологийн дэвшлийг ашиглан шүүх хуралдаанд онлайнаар оролцох нөхцөлийг бүрдүүлсэн. /2023.07.27-ны өдрийн 196 дугаар албан бичиг хавсаргав/ линкээр үзэх: https://admincourt2.gov.mn/site/single/3581 8.4 Шүүх үйлчилгээндээ харилцаа холбооны “Call center” дэвшилтэт, шүүхийн үйлчилгээнд нэвтрүүлж, шүүхийн үйлчилгээг иргэдэд ойртуулсан, 24 цагийн турш мэдээллийг хүргэдэг болсон нь шүүхийн салбартаа анхдагч нь бол бусад шүүхүүд үйл ажиллагаандаа нэвтрүүлэх эхлэлийг тавьсан. 2022.07.29 өдрөөс эхлэн нэмэлт төхөөрөмж авах шаардлагагүй компьютер дээр интернэт орчинд дугаар үүсгэж иргэдтэй холбогдсоноор иргэдийг мэдээллээр түргэн шуурхай хангах нөхцөл бүрдсэн. Дуудлагын дэлгэрэнгүй тайланг /вэб орчинд/ хяналтын самбараас харах, ярианы бичлэгийг архивлах, сонсох, хянах боломжтой болсноор шүүхийн ажилтнуудын харилцаа хандлага дээшилж, үйлчилгээний таатай нөхцөл бүрдсэн. Микрофонтой чихэвчээр холбогдоно /Иргэнд мэдээлэл өгөхдөө ажилтан нь ажлаа хийх, 2 гар чөлөөтэй систем дээр ажилласнаар ажлын бүтээмжийг нэмэгдүүлэх, мэдээллийн хайлт хийж түргэн шуурхай үйлчлэх боломжтой болсон. Дуудлага

алдахгүй /дуудлага хийгдээд 3 секундийн дараа ажилтны гар утсанд шилжинэ. */2022.10.14 өдрийн 2/2440 дугаар албан бичиг/*
https://admincourt2.gov.mn/site/single/2953
Call center үйлчилгээний чанарыг сайжруулж, иргэдийн хэрэгцээнд нийцүүлсэн: **https://admincourt2.gov.mn/site/single/4263**

8.5 Иргэний шүүхэд хандах эрхийг хангах, үйлчилгээний орчныг сайжруулах, сэтгэл ханамжийг нэмэгдүүлэх зорилгоор хүүхэд саатуулах булан, шүүхийн давхруудын 00 өрөөг стандартад нийцүүлсэн, өмгөөлөгч хэргийн оролцогчтой уулзах булан, хэргийн материалтай танилцах хэсгийн тохижилтыг сайжруулснаар шүүхээр үйлчлүүлэх иргэдийн ая тухтай орчныг бүрдүүлэн ажиллаж байна.
https://www.facebook.com/reel/2611444762547245

8.6 Иргэд, олон нийт орон зай, цаг хугацаанаас үл хамаарч, гар утсаараа шүүхийн үйлчилгээ, орчин нөхцөлтэй танилцах боломжийг бүрдүүлсэн. Шүүхийн үйлчилгээнд инновац нэвтрүүлснээр олон нийтэд орон зай, цаг, хугацаанаас үл хамааран, эдийн засгийн хэмнэлттэйгээр, цахим хэлбэрээр шүүхийн байршил, иргэдэд үйлчлэх болон шүүх хуралдааны танхимтай орчинд нь байгаа мэт мэдрэмж төрүүлэхээр 360°-ын өнцгөөр "Google"-ийн "Street view" -ээр танилцах боломжийг бүрдүүллээ. */2022.10.14№2/2440, 2022.09.13 №2/2172, 2022.11.04 №01/1543/*
Үзэх линк: Google map 6D https://maps.app.goo.gl/ANXTcyXQzqzBsqUr6

8.7 Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхээс **"СОНСДОГ ШҮҮХ"** подкастыг иргэд болон хуульч, судлаачдад зориулан хөтлөн явуулдаг. Иргэдийн мэдэх эрхэд чухал үүрэгтэй энэхүү подкаст хийх зориулалтын өрөөтэй болсон. /зураг/
Үзэх линк: https://admincourt2.gov.mn/site/single/3255
https://admincourt2.gov.mn/site/single/3263
https://admincourt2.gov.mn/site/single/3388

8.8 Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн цахим хуудсыг шинээр хийлгэж, кодчиллыг шинэчилж, өмнөх мэдээллийг татан байршуулах, иргэдийг мэдээллийн эх сурвалжаас мэдээлэл авах эрхийг ханган ажиллаж байна.
Үзэх линк:
https://admincourt2.gov.mn/site/site_tree

8.9 Шүүхийн Тамгын газрын даргын 2022 оны 06 дугаар сарын 22-ны өдрийн А/60 дугаар тушаалаар "Шүүхийн тамгын газрын удирдлага, хяналт шинжилгээний журам", 2022 оны 06 дугаар сарын 13-ны өдрийн А/55 дугаар тушаалаар "Байгууллагын дотоод хяналт-шинжилгээ үнэлгээний журам" мөн 2023 оны А/17 дугаар тушаалаар баталсан "Ажил хүлээлцэх журам"-ыг тус тус баталж, өдөр тутмын үйл ажиллагаанд хяналт тавих, алдаа зөрчил гарахаас урьдчилан сэргийлэх, шүүхийн үйлчилгээг иргэдэд түргэн шуурхай хүргэх, албан хаагчдын ажлын үр дүнг бодитоор дүгнэх, ажлын бүтээмжийг нэмэгдүүлсэн. */холбогдох журмыг хавсаргав/*

8.10 Шүүхийн үйлчилгээг сайжруулах, шүүхийн захиргааны ажилтны технологиос шалтгаалсан ажлын ачааллыг бууруулах, шүүн таслах ажиллагааны чанар, шүүхийн үйлчилгээг сайжруулах зорилгоор захиргааны хэргийн бүртгэл, хяналтын нэгдсэн системд тулгамдаж буй асуудлыг шийдвэрлүүлэх, систем хөгжүүлэлтийг хийлгэх 26 санал бүхий албан бичгийн ШЕЗ-ийн Шүүхийн мэдээлэл технологийн газар, чиг үүргийн хороонд тус тус хүргүүлсэн. /*2022 оны 11 дүгээр сарын 21-ний өдрийн 2/2734 дугаар албан бичгийн хавсаргав/*

	Удирдах албан тушаалтан: 1.Холбоо барих мэдээлэл: Э.Зоригтбаатар, Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гишүүн асан, Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн шүүгч, zorigtbaatar@judcouncil.mn, [redacted] **Чиг үүргийн хүрээнд хамтран зохион байгуулсан:** Холбоо барих мэдээлэл: Б.Тунгалагсайхан, Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн шүүгч /ерөнхий шүүгч асан/, tungalagsaikhan.byambaa@judges.mn, [redacted] **Үйл ажиллагааны хүрээнд хамтран зохион байгуулсан:** Холбоо барих мэдээлэл : Т.Ариунболд, Баянгол, Хан-уул, Сонгинохайрхан дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны тойргийн шүүхийн шүүгч, arnbold2460@gmail.com, [redacted] **Есдүгээрт:** **Үйл ажиллагааны нэр:** Хэргийн хөдөлгөөний удирдлагын манлайлал **Үйл ажиллагаа эрхэлсэн газар, хугацаа:** Шүүхийн ерөнхий зөвлөл, шүүхийн Тамгын газар, Баянзүрх, Сүхбаатар, Чингэлтэй дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатын шүүх, Сүхбаатар, Чингэлтэй дүүргийн иргэний хэргийн анхан шатны шүүх /2017-2020/ **Үйл ажиллагааны гол агуулга:** **1.**Хэргийн хөдөлгөөний удирдлагыг чиг үүргийг тодорхойлох, ач холбогдлыг таниулах, шүүхийн захиргааны удирдлагын шинэ хэлбэрийг нэвтрүүлэх, ИХШХШТ хуулийн процесс болон “иргэн 2014” систем ажиллагааны ашиглалт, хэрэгжилтийн үр дүн, шүүн таслах ажиллагааны хугацаа, хойшлолтыг бууруулах, шүүхийн үйлчилгээг сайжруулах, иргэн төвтэй шүүхийн үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлэх чиглэлээр холбогдох ажлуудыг тухайн албан тушаалын чиг үүрэгт нийцүүлэн зохион байгуулсан. 2.Шүүхийн ерөнхий зөвлөл, Монголын шүүхийн ажилтнуудын холбооноос зохион байгуулсан шүүхийн захиргааны ажилтны мэргэжлийн ур чадвар улсын уралдааны Хэлтсийн дарга, Дотоод ажил хариуцсан мэргэжилтний төрөлд “Гутгаар” байр эзэлж, “Шүүхийн инновац” сэдвээр эссэ бичиж, уралдааны төгсгөлд илтгэл тавьсан. 2017.05.30 / Өргөмжлөл, уралдааны удирдамж хавсаргав/ **Шүүхийн үйл ажиллагааны үр дүн:** Шүүхийн Тамгын газрын бүтэц зохион байгуулалтыг шинэчлэн баталснаар шүүхэд хэлтсийн даргын шинэ орон тоо батлагдсан. Улмаар 2017 онд анхны Хэргийн хөдөлгөөний хэлтсийн даргаар томилогдон ажилласан бөгөөд шүүхийн салбарт шүүхийн хэргийн хөдөлгөөний хэлтсийн даргын үүргийн ач холбогдлыг таниулж, хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаа бүрд хяналт-шинжилгээ үнэлгээ хийх шинэ арга хэлбэрийг нэвтрүүлснээр шүүхийн захиргааны удирдлагад шинэ хэлбэрийг нэвтрүүлэхэд манлайлан ажилласан. **Жишээ:** Шүүх хуралдаан хойшлолтын шалтгаан нөхцөлийн судалгааг хийж, хяналт-шинжилгээ үнэлгээ хийснээр өмгөөлөгчөөс шалтгаалж шүүх хуралдаан хойшлуулалтыг бууруулах ажлыг МӨХ-тэй хамтран ажиллах, шинжээчийн зардлаас шалтгаалсан асуудлыг бүртгэлийн дэвтэр тусад нь хөтлөх, шинжээчийн

зардлыг төсвийн шууд захирагчийн зардалд тусгуулах, шүүх хуралдааны танхимын хүрэлцээгүйн улмаас танхим хуваарилалтыг өдрөөр хуваах аргыг хэрэгжүүлэх, Гэр бүлийн маргаан шийдвэрлэлттэй холбоотой шинжилгээ , судалгаа хийснээр гэр бүлийн маргаан дагнан шийдвэрлэдэг шүүгчтэй байж болох саналыг ШЕЗ-д уламжилснаар дүүрэг бүрд дагнасан маргаан шийдвэрлэх шүүгчтэй болж байсан. Шүүгчийн ажлын ачааллын судалгаа, шүүх хуралдааны нарийн бичгийн даргын ажлын ачаалалд судалгаа, шинжилгээ хийснээр орон тоог нэмэгдүүлэх саналыг ШЕЗ хүргүүлж асуудлыг шийдвэрлүүлж байсан. Хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны шийдвэрлэлтийн хугацаа, татгалзлын хугацааны судалгааг хийснээр удаа дараа хойшлуулж буй маргааны төрөл, ээлжийн амралттай уялдаатай татгалзлын шалтгааныг тогтоож, шүүгчдийн зөвлөгөөнөөр хэлэлцүүлж, ээлжийн амралтыг ачаалал тэнцүүлэн хуваарилах саналыг бодит ажил болгож чадсан. Хэрэг нэхэмжлэл хуваарилах журмыг хуульд нийцүүлэх, иргэн 2014 системээр хуваарилахад гарч буй алдаа зөрчил , сайжруулах саналыг хүргүүлснээр баяжилтыг хийлгүүлж, сайжруулахад санал хүргүүлэн ажиллаж байсан. */2017 оноос 2024 он хүртэл хийсэн хяналт-шинжилгээ үнэлгээний тайлангаас хавсаргав/*

Удирдах албан тушаалтны нэр:

Холбоо барих: С.Амардэлгэр, Баянзүрх дүүргийн иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн ерөнхий шүүгч асан, Amardelger0309@gmail.com, [redacted]

1.Удирдах албан тушаалтны нэр: Д.Одхүү

Холбоо барих мэдээлэл: Баянзүрх, Сүхбаатар, Чингэлтэй дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн Тамгын газрын дарга асан, odkhuu976@gmail.com, [redacted]

Удирдах албан тушаалтны нэр: Д.Болор

Холбоо барих мэдээлэл: Баянзүрх, Сүхбаатар, Чингэлтэй дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны шүүхийн Тамгын газрын дарга асан, Нийслэлийн Эрүүгийн хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Тамгын газрын дарга, dbolor4313@gmail.com, [redacted]

Хамтран ажиллаж байсан: Н.Сарангүн

Холбоо барих мэдээлэл: Н.Сарангүн, Баянзүрх, Сүхбаатар, Чингэлтэй дүүргийн Иргэний хэргийн анхан шатны тойргийн шүүхийн шүүгч, nsarangun@gmail.com, Сүхбаатар дүүрэг, 6-р хороо, 1-1 Шүүхийн байр, Чингисийн музейн зүүн талд, Ulaanbaatar, Mongolia, 14201,

Аравдугаарт:

Үйл ажиллагааны нэр: Шүүхийн захиргааны ажилтныг чадавхжуулах чиглэлээр

Үйл ажиллагаа эрхэлсэн газар: Шүүхийн хүний нөөц, сургалт судалгаа хариуцсан ахлах мэргэжилтэн. Баянзүрх, Сүхбаатар, Чингэлтэй дүүргийн Эрүүгийн хэргийн анхан шатны шүүхийн Тамгын газар, Шүүхийн ерөнхий зөвлөл, шүүхийн сургалт судалгаа мэдээллийн хүрээлэн /2016-2019/

Үйл ажиллагааны агуулга: Шүүх эрх мэдэл ба шүүхийн захиргаа, шүүхийн захиргааны онцлог, мөн чанар, Хэргийн хөдөлгөөний удирдлага, Шүүхийн хэрэглээний программ, Шүүхийн захиргааны ажилтны ёс зүй, хариуцлага, Шүүхийн баримт бичиг, түүний техник, Шүүхийн захиргааны ажилтны харилцаа, хандлага зэрэг сэдвээр суурь ойлголтууд, үндсэн нэр томьёо, эрх зүйн эх сурвалж,

	түүний хэрэглээний талаар цогц мэдлэгийг шүүхийн захиргааны ажилтнуудад олгох, мэдлэг ур чадварыг дээшлүүлэх, шүүхийн захиргааны ажилтны нөөцийг бэлтгэж эхэлсэн. **Үйл ажиллагааны үр дүн:** 10.1 Соёмбо нийгэм, эдийн засаг-хүний нөөцийн удирдлагын академи, Хүний нөөцийн удирдлага-Сэтгэл судлал, Мэргэшүүлэх диплом. 2015.04.09 №150292 албан тушаалын чиг үүргийн хүрээнд мэргэшүүлэх сургалтад хамрагдсан. ШЕЗ-өөс 2016 онд GIZ төслөөр хэрэгжүүлсэн шүүгч, шүүхийн захиргааны ажилтан бэлтгэх анхны сургагч багш бэлтгэх хөтөлбөрт хамрагдаж "сургагч багш" -аар бэлтгэгдэн гарсан. 10.2 Шүүхийн захиргааны ажилтан бэлтгэх сургагч багшаар 2015 оноос эхлэн багшаар ажиллаж улмаар Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн "Шилдэг сургагч багш" өргөмжлөлөөр 2016.03.10-ны өдөр шагнуулсан. **Үйл ажиллагааны жишээ:** 1. Өнөөдрийг хүртэл "Шинэ албан хаагчдад чиглэсэн сургалтын төлөвлөгөө", "Шүүхийн Тамгын газрын дотоод сургалтын төлөвлөгөө"-г жил бүр баталж, тогтмол хугацаанд, үе шаттайгаар зохион байгуулж хэвшсэн. */төлөвлөгөөг хавсаргав/* 2. Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гүйцэтгэх нарийн бичгийн даргын 2019 оны 06 дугаар сарын 25-ны өдрийн А/63 дугаар тушаалаар Шүүхийн захиргааны ажилтан бэлтгэх сургалтад бүртгүүлэгчдийг сонгон шалгаруулах, сургалтад оролцогчдоос мэдлэг, ур чадварын шалгалт авах ажлыг зохион байгуулах чиг үүрэг бүхий комиссын бүрэлдэхүүнд орж ажилласнаар шүүхийн хүний нөөцийг бэлтгэж байсан. 3. ШЕЗ-ийн гүйцэтгэх нарийн бичгийн даргын баталсан "Шүүхийн захиргааны ажилтан бэлтгэх сургалтын нарийвчилсан төлөвлөгөө"-нд "Шүүхийн захиргааны ажилтны ёс зүй, харилцаа, хандлага" сэдвээр мөн "Хавтаст хэргийн хөтлөлт хадгалалт, ашиглалт" сэдвээр тус тус 2019 онд үргэлжилсэн онол, практик хосолсон сургалтын сургагч багшаар ажиллаж байсан. 4.Шүүхийн захиргааны ажилтан бэлтгэх сургалтын гарын авлага боловсруулах ажлын хэсэгт ажилласан. Төсөл хэрэгжүүлэгч: Шүүхийн ерөнхий зөвлөл болон GIZ Германы хамтын ажиллагааны нийгэмлэг 2019 он гаргаж байсан. */гарын авлага хавсаргав/* **1.Удирдсан албан тушаалтан:** Холбоо барих мэдээлэл: Ц.Мандах mandakh.ts@mfa.gov.mn, [redacted] 2 Хамтран ажилласан: Д.Дарьсүрэн Холбоо барих мэдээлэл: Улсын дээд шүүх, Иргэний хэргийн танхимын ажлын албаны даргын түр орлон, darisuren8@gmail.com, [redacted] 3. Хамтран ажиллаж байсан: Ц.Соёлмаа Холбоо барих мэдээлэл: soyolmaa@judcouncil.mn, Хэргийн хөдөлгөөн хариуцсан референт, [redacted] Хамтран ажилласан: Л.Мөнхтуяа

	4. Холбоо барих мэдээлэл: Хууль зүйн туслалцааны төвийн Улсын өмгөөлөгч, mtv.muugii@gmail.com, [redacted] 5.Өөрийн удирдлагад ажиллаж байсан:Д.Одонтуяа, Холбоо барих мэдээлэл: Нийслэл дэх Захиргааны хэргийн анхан шатны шүүхийн шүүгч, odnooo8817@gmail.com , [redacted]
4.2	**Хэвлүүлсэн бүтээл болон олон нийтэд өгсөн мэдээлэл**
	Нэг. Өөрийн боловсруулсан ном, өгүүлэл, 1.Шүүхийн 15 жилийн ойн ном. 2026 он. /Улаанбаатар принт" хэвлэх үйлдвэрт өгсөн. 2. "Шүүхийн шийдвэрийн цахим санд хиймэл оюун ухааныг нэвтрүүлэх хэрэгцээ шаардлага" нийтлэл, Хууль зүйн үндэсний хүрээлэн "Хууль дээдлэх ёс сэтгүүл"-д 2025 он, цуврал 3 (104), 90-103 дахь тал 3."Шүүхийн шийдвэрийн цахим санд хиймэл оюун ухааныг нэвтрүүлэх хэрэгцээ шаардлага" Шүүхийн ерөнхий зөвлөл, Шүүх эрх мэдэл эмхэтгэл цуврал сэтгүүл 2025 №2 33-48 дахь тал /бүрэн эхээр хавсаргав/ https://legaldata.mn/b/2618 4."Иргэдийн оролцоо ба шүүхийн үйл ажиллагааны нээлттэй ил тод байдал" Шүүхийн ерөнхий зөвлөл, Шүүх эрх мэдэл эмхэтгэл цуврал сэтгүүл 2025 №1 6-25 дахь тал /бүрэн эхээр хавсаргав/ https://legaldata.mn/b/2617 4."Эрх зүйн процесст хиймэл оюун ухааныг нэвтрүүлэх хэрэгцээ шаардлага" Дотоод хэргийн их сургуулиас эрхлэн гаргадаг "Олон улсын эрдэм шинжилгээний хурлын илтгэлийн эмхэтгэл 1" 2025 он 6-25 дахь тал /бүрэн эхээр хавсаргав/ 5.Шүүхийн ерөнхий зөвлөл, Шүүхийн захиргааны ажилтан бэлтгэх гарын авлага 2019 он, "Шүүхийн захиргааны ажилтны ёс зүй" 76-80 дахь тал, "Шүүхийн захиргааны ажилтны харилцаа хандлага" 81-88 дахь тал, "Иргэний хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагаа, иргэний хэргийн хөдөлгөөний нийтлэг аргачлал" 107-151 дахь тал, 6.Германы хамтын ажиллагаа, GIZ төсөл, ШЕЗ-ийн хамтран бэлтгэсэн "Шүүхийн захиргааны ажилтан бэлтгэх сургалтын гарын авлага" 2019 он, 112-152 дахь тал 7 "Иргэдийн оролцоо ба шүүхийн үйл ажиллагааны нээлттэй ил тод байдал" Law Enforcement theoretical and methodological quarterly journal 2024 №3 /38/ 168-182 дахь тал /бүрэн эхээр хавсаргав/ https://legaldata.mn/b/2617
	Хоёр: Өөрийн харьяалагддаг байгууллагын нэрийн өмнөөс бэлдсэн эсхүл бэлдэхэд оролцсон аливаа хууль тогтоомж, дүрэм журам, шийдвэр, тайлан зөвлөмж болон бусад материал байгаа бол түүнийг хэвлэсэн байгууллагын нэр. 2.1 "Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Тамгын газрын үйл ажи.ллагааны 2025 оны тайлан" https://admincourt2.gov.mn/site/single/4641 2.2 "Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Тамгын газрын үйл ажиллагааны 2024 оны тайлан" https://admincourt2.gov.mn/site/single/4313 2.3 "Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Тамгын газрын үйл ажиллагааны 2022, 2023 оны тайлан", Шүүхийн тамгын газрын тухайн жилийн онцлох ажлын болон бусад тайлан https://admincourt2.gov.mn/site/cat/24 , шүүн таслах ажиллагааны статистик тайлан, мэдээ https://admincourt2.gov.mn/site/cat/25 Шүүхийн ерөнхий зөвлөл, шүүхүүдийн үйл ажиллагааны тайланг авч, тухайнд онд нэгтгэн шүүхийн тайлан болгон гаргадаг. Шүүхийн захиргаа удирдлага, инноваци,

	хэргийн хөдөлгөөн, мэдээлэл технологи, архив, хүний нөөц, төсөв санхүү, шүүхийн бие даасан, шүүгч, түүний гэр бүлийн аюулгүй байдал, шүүхийн нээлттэй, ил тод байдал мэдээллээр хангах чиг үүргийн хүрээнд гол агуулгыг бичдэг 2.4 Шүүхийн ерөнхий зөвлөлд "Шүүхийн шийдвэрийг цахим хуудаст байршуулах журам"-д нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай саналыг 2024 оны 01 дүгээр сарын 29-ны өдрийн 30 дугаар албан бичгээр хүргүүлсэн. Улмаар ШЕЗ-өөс журамд өөрчлөлт оруулах саналыг авах хүсэлт ирүүлсний дагуу 2024 оны 03 дугаар сарын 05-ны өдрийн 56 дугаар албан бичгээр дэмжсэн болон нэмж гаргасан саналыг Шүүхийн ерөнхий зөвлөлд албан тоотоор хүргүүлж, өөрчлөлт оруулах саналыг дахин гаргасан. ШЕЗ-ийн тогтоолоор холбогдох журамд өөрчлөлт оруулсан. /Албан тоот, Шүүхийн шийдвэрийг цахим хуудаст байршуулах журамд нэмэлт өөрчлөлт оруулах тухай ШЕЗ-ийн 2024.03.14-ний өдрийн 94 дүгээр тогтоол/ https://www.judcouncil.mn/site/decision_full/204 2.5 Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн даргын 2022 оны 12 дугаар сарын 14-ний өдрийн 260 дугаар тушаалаар шүүх эрх мэдлийн хөгжлийн бодлогын баримт бичгийн төсөл боловсруулах чиг үүрэг бүхий ажлын хэсэгт орж ажилласан. УИХ-ын 2024 оны 04 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 33 дугаар тогтоолоор Монгол Улсын шүүх эрх мэдлийн хөгжлийн бодлогыг баталсан. */баримтыг хавсаргав/* 2.6 Шүүхийн Тамгын газрын даргын 2022 оны 06 дугаар сарын 22-ны өдрийн А/60 дугаар тушаалаар "Шүүхийн тамгын газрын удирдлага, хяналт шинжилгээний журам", 2022 оны 06 дугаар сарын 13-ны өдрийн А/55 дугаар тушаалаар "Байгууллагын дотоод хяналт-шинжилгээ үнэлгээний журам" мөн 2023 оны А/17 дугаар тушаалаар баталсан "Ажил хүлээлцэх журам"-ыг тус тус баталж, өдөр тутмын үйл ажиллагаанд хяналт тавих, алдаа зөрчил гарахаас урьдчилан сэргийлэх, шүүхийн үйлчилгээг иргэдэд түргэн шуурхай хүргэх, албан хаагчдын ажлын үр дүнг бодитоор дүгнэх, ажлын бүтээмжийг нэмэгдүүлсэн. */холбогдох журмыг хавсаргав/* 2.7 Нийслэлийн иргэдийн төлөөлөгчийн хурлын даргын 2025 оны А/08 дугаар тушаал баталсан төлөвлөгөөний дагуу "Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх..." эрх зүйн соёлыг төлөвшүүлэх санал дүгнэлтийг боловсруулах ажлын хэсэгт Нийслэлийн гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх ажлыг зохицуулах салбар зөвлөлд ерөнхий боловсролын сургуулийн сурагчдын сургалтын хөтөлбөрийг шинэчлэхэд */2025.09.23-ны өдрийн №245 дугаарт тоот хавсаргав/.* 2.8 Гэр бүлийн хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай болон Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөлд өгсөн санал */2025 оны 05 дугаар сарын 22-ны өдрийн 135 дугаар албан бичиг хавсаргав/* 2.9 Гэр бүлийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөлд санад хүргүүлсэн. */2025 оны 03 дугаар сарын17-ны өдрийн 73 дугаар албан бичиг/* 2.10 Шүүхийн үйл ажиллагаанд аюулгүй байдлын эрсдэлийн үнэлгээ хийх аргачлалын төсөлд өгсөн санал. 2022.09.30-ны өдрийн 2/2292 дугаар албан бичгээр санал хүргүүлсэн. 2025.04.17-ны өдрийн А/170 ШЕДаргын тушаалаар баталсан. */Албан бичгийг хавсаргав/* 2.11 Шүүх байгуулах тухай хуулийг шинэчлэн батлахтай холбогдуулан 2023 оны 05 дугаар сарын 05-ны өдрийн 140 дүгээр албан бичгээр ШЕЗ-д санал хүргүүлсэн.2024.06.05-ны өдөр Шүүх байгуулах тухай хууль шинэчлэн батлагдсан.

	https://legalinfo.mn/mn/detail?lawId=17140721217671 */холбогдох баримтыг хавсаргав/* 2.12 Шүгэл үлээгчийн эрх зүйн байдлын тухай хууль болон түүнтэй холбогдуулан боловсруулсан бусад хуулийн төсөлд санал хүргүүлсэн. */2025.06.25-ны өдрийн 167 дугаар албан бичиг хавсаргав./*
	Гурав. Лекц, илтгэл, ярилцлага 1.4 "Эрх зүйн процесст хиймэл оюун ухааныг нэвтрүүлэх хэрэгцээ шаардлага" Дотоод хэргийн их сургуулиас эрхлэн гаргадаг "Олон улсын эрдэм шинжилгээний хурлын илтгэлийн эмхэтгэл 1" 2025 он 6-25 дахь тал /бүрэн эхээр хавсаргав/ үзэх линк: https://www.facebook.com/UniversityofInternlAffirs/posts/%D1%8D%D1%80%D1%85-%D0%B7%D2%AF%D0%B9%D0%BD-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D1%81%D1%82-%D1%85%D0%B8%D0%B9%D0%BC%D1%8D%D0%BB-%D0%BE%D1%8E%D1%83%D0%BD-%D1%83%D1%85%D0%B0%D0%B0%D0%BD%D1%8B%D0%B3-%D0%B0%D1%88%D0%B8%D0%B3%D0%BB%D0%B0%D1%85-%D0%B1%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%BC%D0%B6-%D1%85%D1%8D%D1%80%D1%8D%D0%B3%D1%86%D1%8D%D1%8D-%D1%88%D0%B0%D0%B0%D1%80%D0%B4%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D0%B0-%D1%81%D1%8D%D0%B4%D1%8D%D0%B2%D1%82-%D0%BE/1011385554477298/ https://www.admincourt2.gov.mn/site/single/4246, Эмхэтгэл: https://uia.gov.mn/setguul/emhetgel.pdf Сэтгүүл үзэх: https://uia.gov.mn/setguul/1%20tsahim.pdf мэдээлэл, илтгэл хавсаргав
	Дөрөв. Хэвлэл мэдээллийн хэрэгсэлд өгсөн ярилцлага, нийтлэл 4.1 Шүүхийн үйл ажиллагааг сурталчлан таниулах чиглэлээр 2025 онд Go go.mn, 2026 онд МҮОНРТ-ийн Мэдээний хөтөлбөр, Dobu.mn мэдээний хөтөлбөрөөр тус тус энэхүү зохион байгуулж буй арга хэмжээг сурвалжилж, хэвлэл мэдээллийн байгууллага онцлох мэдээгээ болгосон. Eagle TV-ийн 2024 оны 05 дугаар сарын 29-ний өдрийн 19 цагийн Мэдээллийн хөтөлбөртөөр, Үзэх линк: https://www.facebook.com/reel/2611659065681126 МҮОНРТ https://www.facebook.com/share/v/18uAh6bMv5/ АТГ https://www.facebook.com/reel/1489848885988948 Dobu.mn https://www.facebook.com/reel/2132183407577576 ШЕЗ https://www.judcouncil.mn/site/news_full/14193 4.2 **Terminal 1.0** хөтөлбөрийн хууль, эрх зүйн буланд уригдаж "Шүүхийн үйл ажиллагаанд дахь иргэдийн хяналт, оролцоо" сэдвээр ярилцлаа. Агуулга: Шүүх ажиллагааны ил тод, нээлттэй байдлыг хангах, шүүхэд олон нийтийн оролцоог нэмэгдүүлэх, хөндлөнгийн хяналтыг сайжруулах, шударга шүүхийн тогтолцоонд иргэдийн үүрэг, оролцооны ач холбогдлыг таниулах, шүүхэд итгэх иргэдийн итгэлийг нэмэгдүүлэхийг зорьсон. Мөн шүүхийн үйл ажиллагаа нээлттэй, ил тод байдлыг хангах гол нөхцөл нь шүүхийн иргэдийн төлөөлөгчийг оролцоог нэмэгдүүлэх, иргэдийн эрх зүйн мэдлэгийг нэмэгдүүлэх явдал юм. Хууль эрх зүйн булан №31, 2025.05.14 Үзэх линк: https://www.youtube.com/watch?v=t7IIUoXbchw https://www.admincourt2.gov.mn/site/single/4193

	4.3 "Шүүхийн үйл ажиллагааны нээлттэй, ил тод байдлыг хангах, шүүх хуралдааныг шууд дамжуулах нөхцөл"-ийг бүрдүүлсэн мэдээлэл. Агуулга: Хэрэг хянан шийдвэрлэх ажиллагааны явцыг шууд дамжуулснаар шүүхийн нээлттэй ил тод байдал хангагдаж, иргэд олон нийт албан ёсны эх сурвалжаас мэдээллийг орон зай, цаг хугацаанаас үл хамааран олж авах, шүүхэд итгэх иргэдийн итгэлийг нэмэгдүүлэх, хөндлөнгийн хяналтыг сайжруулах, шүүхийн хараат бус бие даасан байдал хангагдах гэх мэт шүүхийн шинэтгэлийг гүнзгийрүүлэх олон талын ач холбогдолтой болохыг иргэдэд ойлгуулах, сурталчлан таниулах, мэдээллээр хангах ажлыг зохион байгуулсан. 2025.01.27 /6.8к үзэлттэй/ Үзэх линк: https://www.facebook.com/reel/2041600319655898 4.4 Шүүгч болох мөрөөдөлд хөтөлсөн аялал сурвалжилга Агуулга: Хүн болох багаасаа хүлэг болох унаганаасаа гэдэг. "Хүн тэнгэрийн дор төрж, хуулийн дор амьдах нь үнэн" болохоор хүүхдийг нялх, бага гэж гололгүй, буруу зөвийг ухааруулж, эрх зүйн боловсролыг сургуулийн өмнөх наснаас нь тоглоомын аргаар олгох сайн туршлагаас Монголын шүүхэд хэрэгжүүлэхээр зорьж, шүүхийн үүд хаалгыг багачуудад нээх анхны алхмыг ийнхүү хийлээ. Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн гишүүн Н.Отгончимэг санаачлан, Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхийн Тамгын газрын дарга Д.Өнөржаргал ажил хэрэг болгон бяцхан хүүхдүүдэд шүүхийн танхимд тоглонгоо суралцах боломжийг энэ өдөр бүрдүүлсэн юм. 2024.05.30, Үзэх: https://www.judcouncil.mn/site/news_full/14193 4.5 "Шүүгч хар нөмрөгтэй л болохоос бидний аав, ахтай адил муу зүйлээс хамгаалдаг хүн юм байна" сурвалжилга Агуулга: Дөрвөөс дээш насны хүүхэд аливаа үйлдлийг зөв бурууг шүүн тунгааж эхэлдэг гэх судалгаа бий. Түүнчлэн гадны улс орнуудад цэцэрлэг, сургуулийн хичээлийнх нь хөтөлбөрт хууль, эрх зүйн мэдлэг олгохоор тусгагдсан байх бөгөөд хүүхэд багаасаа өөрийгөө хамгаалах, бусдыг хайрлах, нэг нэгнийхээ эрх ашгийг танин мэдэж авдаг. Ингэж төлөвшүүлснээр ирээдүйд үүсэж болзошгүй гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх арга туршлагатай байна. Энэхүү аргыг Монгол Улсад анх удаа турших үзлээ. Үзэх линк: https://gogo.mn/r/007lo?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTEAAR1ehNt1IRQoPuSEG82MqtV6oN4hAuJWDHzvvwLLy27w_bhG8XYXvDPBco4_aem_ARFt5QrTrkbw9lZaPNxJL8bfRhIY2z0iMQsm7TdL_-aWTF0yyrA4LaXnLIdUECbrkhq115gE9SHa86-RdeE57gR- 4.6 Eagle TV-ийн 2024 оны 05 дугаар сарын 29-ний өдрийн 19 цагийн Мэдээллийн хөтөлбөрт Цэцэрлэгийн хүүхдүүд анх удаа шүүх танхимтай танилцаж шүүгчийн ажил мэргэжлийн онцлогийг мэдэж авчээ. Гадаад улс орны сургалтын хөтөлбөрт хууль эрх зүйн мэдлэг хүүхдэд олгох ийм жишиг байдаг ч манай улсад хараахан үгүй. Тийм ч учраас Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүх энэ ажлыг санаачлан зохион байгуулж байгаа талаар мэдээлэл өгөв. 2024.05.29 Үзэх линк: https://www.facebook.com/reel/2611659065681126 4.7 "Хүүхдэд ээлтэй шүүх" хөтөлбөрийн хүрээнд тус шүүхийн Тамгын газраас Ерөнхий боловсролын 5 сургууль, 2 цэцэрлэгийн 2200 суралцагчдад нас сэтгэл зүйн онцлогт тохирсон, хүүхдэд ээлтэй аргаар шүүхийн байгууллага болон үйл ажиллагаатай танилцуулах, хүүхдүүдэд тулгамдсан асуудлаа тоглоомын болон

мэтгэлцээний аргаар шийдвэрлэхэд дэмжлэг үзүүлэх зэрэг олон ажил хийхээр төлөвлөсөн билээ. 2025.05.21
https://admincourt2.gov.mn/site/single/4308
“MOCK TRIAL-2025” шүүхийн мэтгэлцээний тэмцээн
Үзэх линк:
https://www.admincourt2.gov.mn/site/single/4218
https://www.admincourt2.gov.mn/site/single/4219
https://www.facebook.com/reel/613075658387644
https://www.facebook.com/reel/1743692836177859
https://www.facebook.com/reel/1304055974005070
https://www.facebook.com/reel/1807977799748432
Мэдээний линк: https://www.admincourt2.gov.mn/site/single/4218

4.8 Тус шүүхийн Тамгын газраас Монгол Улсад хүүхдийн байгууллага үүсэж хөгжсөний 100 жилийн ойг тохиолдуулан “Хүүхдэд ээлтэй шүүх” хөтөлбөр хэрэгжүүлж эхэлсэн. Хөтөлбөрийн хүрээнд Монголын сурагчдын холбооны дэргэдэх Лидер сурагч академитай хамтран хэд хэдэн арга хэмжээ зохион байгуулахаар төлөвлөсний нэг нь “Оюуны давлагаа XI” уран илтгэлийн тэмцээн зохион байгуулсан.
https://www.admincourt2.gov.mn/site/single/4277
https://www.facebook.com/reel/1697007737588839
https://www.facebook.com/reel/696901119464882
https://www.facebook.com/reel/1004051365196255
https://www.facebook.com/reel/1604269730252644
https://www.facebook.com/reel/941776823833147l
https://www.facebook.com/reel/3068311796653886

4.9 Хүүхдэд ээлтэй шүүх” хөтөлбөр батлан төлөвлөгөөний хүрээнд төрийн болон төрийн бус байгууллагуудтай хамтран ажиллаж байна.
- Гэр бүл, хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам
https://www.facebook.com/share/v/19Te4kzi67/
- Боловсролын ерөнхий газар, https://www.facebook.com/share/p/17Wm71wZVW/
- Авлигатай тэмцэх газрын соён гэгээрүүлэх хэлтэс,
https://www.facebook.com/reel/1304055974005070
https://admincourt2.gov.mn/site/single/4341
- Хан-Уул дүүргийн ИТХ-ын ажлын албатай хамтран сурагчдад эрх зүйн мэдлэг олгох https://admincourt2.gov.mn/site/single/4221
- Монголын сурагчдын холбоотой хамтран “Хүүхэд бүрд эрх зүйн мэдлэг түгээе” аян, Мэргэжлээ хэрхэн сонгох вэ?

Үр дүн: Энэхүү арга хэмжээг 2025 онд үргэлжлүүлэн “Хүүхдэд ээлтэй шүүх” хөтөлбөр батлан хэрэгжүүлж байна. Тамгын газраас Ерөнхий боловсролын 5 сургууль, 2 цэцэрлэгийн 2200 суралцагчдад нас сэтгэл зүйн онцлогт тохирсон, хүүхдэд ээлтэй аргаар шүүхийн байгууллага болон үйл ажиллагаатай танилцуулах, хүүхдүүдэд тулгамдсан асуудлаа тоглоомын болон мэтгэлцээний аргаар шийдвэрлэхэд дэмжлэг үзүүлэх зэрэг олон ажлыг хийж, хэрэгжүүлж байна.
Үзэх линк: https://www.facebook.com/reel/3213128135529198
https://www.admincourt2.gov.mn/site/single/4276

4.10 Арга хэмжээний үер хэлсэн үг /2025.04.05/:
https://www.facebook.com/reel/968037515503250

	4.11 Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхээс хөтлөн хүргэдэг "СОНСДОГ ШҮҮХ" подкаст "Шүүхийн иргэдийн төлөөлөгч" сэдвийн хүрээнд, "Шүүхэд итгэх иргэдийн итгэл: Шүүгчид ёс зүйн хувьд тулгамдаж буй асуудал"сэдвийн хүрээнд ярилцлаа. Шүүхийн үйл ажиллагааг иргэдэд таниулах, ойлгомжтой болгох, тулгамдаж буй асуудал, шүүхэд итгэх иргэдийн итгэлийг нэмэгдүүлэх чиглэлээр зохион байгуулсан. 2022.11.14 Ярилцлага: https://www.admincourt2.gov.mn/site/single/3099 Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүхээс хөтлөн хүргэдэг "СОНСДОГ ШҮҮХ" подкаст н шалтгаан нөхцөлийг судлах, шүүхийн сахилга хариуцлагыг сайжруулах, шүүхэд итгэх иргэдийн итгэлийг нэмэгдүүлэх зорилгоор хийгдсэн. 2024.11.22 Үзэх: https://www.admincourt2.gov.mn/site/single/4032
4.3	**Байгаа бол Мэргэжлийн үй ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл** Хуульчийн мэргэжлийн эсхүл өмгөөлөгчийн үйл ажиллагаа эрхлэх зэрэг хууль зүйн мэргэжлийн үйл ажиллагааны зөвшөөрөлтэй юу, эсхүл ийм зөвшөөрөл байсан уу/ тийм эсхүл үгүй гэж бичих, тийм гэж хариулсан бол холбогдох баримт бичгийн хуулбарыг хавсаргах, уг зөвшөөрлийг ямар хугацаанд эзэмшиж байгаа, эсхүл байсан талаараа хамгийн сүүлийнхээс эхлэн он дараалаар бичих
	Тийм. - Монголын хуульчдын холбооноос 2017.01.18-ны өдрийн №5511 дугаар хуульчийн мэргэжлийн үйл ажиллагаа явуулах зөвшөөрлийн гэрчилгээ авсан өнөөдрийг хүртэл эзэмшиж байна.
4.4	**Байгаа бол магистр ба түүнээс дээш эрдмийн зэрэг цолны талаарх мэдээлэл** Суралцаж төгссөн их дээд сургууль тус бүрийг сүүлд төгссөн сургуулиас нь эхлэн он дараалаар жагсааж, холбогдох нотлох баримтыг хавсаргана. Сургууль тус бүрд суралцсан хугацаа, эрдмийн зэрэг, цол авсан огноог бичнэ.
	- Монгол Улсын Дотоод хэргийн их сургууль, докторын хөтөлбөрийн сургалт, эрдэм шинжилгээний багц хангасан №202605 дугаар гэрчилгээг 2026 оны 01 дүгээр сарын 12-ны өдөр олгосон. /2.5 жил/ - Монгол Улсын Улаанбаатар их сургууль, "Орон сууц хөлслөх гэрээний зохицуулалтын зарим асуудал" сэдвээр эрх зүйн магистрын зэрэг хамгаалсан. 2013.06.11, №E20132535, /2.5 жил/ - Монгол Улсын Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газрын дэргэдэх Удирдлагын академи, Төрийн албаны сургууль, Төрийн захиргааны менежментээр мэргэшүүлэх сургалтыг бүрэн дүүргэсэн тул Удирдлагын академийн захирлын 2020 оны 05 дугаар сарын 11-ний өдрийн А/111 дүгээр тушаалаар "Төрийн захиргааны менежмент"-ийн №18342 дугаар мэргэшлийн диплом олгосон. /2.5 жил/
4.5	**Сахилгын шийтгэл** Сахилгын шийтгэлээр ажлаас халагдах, эсхүл огцорч байна уу? /тийм эсхүл үгүй гэж бичих, тийм гэж хариулсан бол холбогдох баримт бичгийн хуулбарыг хавсаргах, хамгийн сүүлийнхээс эхлэн оны дараалаар бичих/
	Үгүй

Хавсралт:

Нэр дэвших тухай хүсэлт журмын 5.1.1-д заасан баримт бичгийг хавсаргана.

-Төрийн албан хаагчийн анкет /дугаар 5.1.1 /

-Иргэний үнэмлэхийн хуулбар /дугаар 5.1.2 /

-Нийгмийн даатгалын дэвтэрийн хуулбар /дугаар 5.1.3 /

-Эрх зүйн бакалаврын, эсхүл түүнээс дээш боловсролын зэргийн диплом /дугаар 5.1.4

-Хууль зүйн өндөр мэргэшилтэй гэдгийг нотлон харуулсан үйл ажиллагааны талаарх баримт /дугаар 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.5/

-Эрх зүйч мэргэжлээр 10-аас доошгүй жил ажилласныг нотлох баримт / дугаар 3.1 /

-эрх зүйчээс бусад мэргэжил эрхэлсэн ажил /дугаар 3.2/

-Мэргэжлийн холбоо, байгууллагын гишүүнчлэлийн талаар /3.3/

-Энэхүү загварт заасан бусад баримт бичиг

-Холбогдох бусад баримт / Удирдах албан тушаалтны тодорхойлолт 3 ш/

Хүсэлт гаргагч

Эцэг/эхийн нэр:Далантайн

Өөрийн нэр: Өнөржаргал

Гарын үсэг:…………………………

Он, сар , өдөр:………………………………………………..